

پاسخ نامه

نظام قدیم انسانی

(۹ خرداد ماه ۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، مرتضی منشاری
عربی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	نسترن راستگو	فریبا توکلی، محدثه مرآتی
ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
ادبیات فارسی سال چهارم	حمید محدثی	حمید محدثی	مرتضی منشاری
عربی اختصاصی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	کامران اله مرادی
علوم اجتماعی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
فلسفه سال چهارم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، فاطمه منصورخاکی (عمومی)
مسئول دفترچه	آفرین ساجدی (اختصاصی)، فرهاد حسین پوری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)

ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی

۱- گزینۀ «۲»

(مسن اصغری)

چغز: قورباغه / متصوفه: صوفیان، پیروان راه شناخت و معرفت حق، عارفان / ملهی: مفرد ملاحی، آلت لهو (ملاحی: آلات لهو)

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۲- گزینۀ «۳»

(مهمربوار قورپیان)

نحل: زنبور عسل

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۳- گزینۀ «۲»

(مهمربوار قورپیان)

«دستور» در گزینۀ های ۱، ۳ و ۴ به معنای «وزیر» به کار رفته است، در حالی که در بیت گزینۀ «۲»، «دستور» به معنای «جازه» است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۴- گزینۀ «۲»

(مهمربوار قورپیان)

شکل املائی صحیح سایر گزینۀ ها:

گزینۀ «۱»: قریب ← غریب

گزینۀ «۳»: گزار ← گذار

گزینۀ «۴»: سورت ← صورت / صورت ← سورت

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، ترکیبی)

۵- گزینۀ «۳»

(مهمربوار قورپیان)

شکل صحیح املائی:

الف) بیغوله و شاهراه / د) موحش و ترسناک

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، ترکیبی)

۶- گزینۀ «۴»

(مهمربوار قورپیان)

تشریح گزینۀ ها

گزینۀ «۱»: سیرت رسول الله اثر عباس زریاب خوبی و منثور است.

گزینۀ «۲»: آن روزها اثر طه حسین و منثور است.

گزینۀ «۳»: پدیدآورنده‌ها به درستی معرفی شده‌اند.

گزینۀ «۴»: بهشت گمشده اثر میلتن و منظوم است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۷- گزینۀ «۲»

(مهمربوار قورپیان)

اصلاح گزینۀ «۲»: جنبۀ حماسی ← جنبۀ غنایی

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینۀ «۳»

(مسین پرهیزگار - سبزواری)

قصه‌های دوشنبه ترجمه و فرار از مدرسه تألیف دکتر عبدالحسین زرین کوب است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۹- گزینۀ «۱»

(منیف اخفی سئوره)

«آتش هجران» و «چو شمع» تشبیه است و «ای آتش هجران» تشخیص و بنا بر این استعاره است.

تشریح گزینۀ های دیگر

گزینۀ «۲»: استعاره ندارد و یک تشبیه دارد: (وفای تو مثل عمر من کوتاه است).

گزینۀ «۳»: «سرزنش خار» و «حسن خلق داشتن گل» استعاره و تشخیص / «چون گل ...» تشبیه

گزینۀ «۴»: تشخیص و استعاره: دلا / تشبیه ندارد.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینۀ «۱»

(مسن اصغری)

بیت د: حسن تعلیل: شاعر خشمگین و سرخ بودن گل (آه آتش بار داشتن) را به دلیل غیرت از ورود زیبارویی به باغ می‌داند.

بیت ج: جناس: «پرده: نغمه» و «پرده: حجاب»

بیت ه: تشبیه: طاق ابرو

بیت ب: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی برای مصراع اول است.

بیت الف: تضاد: «دعوی و معنی» دو مفهوم متضادند.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینۀ «۳»

(مریم شمیرانی)

«زخم و مرهم» می‌تواند تناسب داشته باشد، بیت، اسلوب معادله ندارد.

تشریح گزینۀ های دیگر

گزینۀ «۱»: «گل همیشه بهار که قاصد است» استعاره و تشخیص / «همیشه بهار پیک آساست» تشبیه / «همیشه بهار قاصد گلزار شد» تشبیه

گزینۀ «۲»: «بو بردن» کنایه از بهره‌مند شدن / جناس همسان (تام): «بری» در مصراع اول به معنای «بری» و «بری» در مصراع دوم به معنای «برکنار»

گزینۀ «۴»: «سینه» مجاز از «دل» / ایهام تناسب: «شور» دو معنا دارد: ۱- هیجان (معنای مورد نظر شاعر) ۲- طعم شور (متناسب با نمک)

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۲۰- گزینه «۳»

مفهوم بیت گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» «ارزش بخشی عشق» و مفهوم بیت گزینه «۳» مقابل این پیام است. در واقع شاعر از عشق، خوار و فرومایه شده است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۳۳)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۲۱- گزینه «۲»

مفهوم بیت صورت سؤال «ارزش دنیا در عشق‌ورزی» است؛ این مفهوم را می‌توان از بیت گزینه «۲» دریافت.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: توصیه به تلاش و پویایی

گزینه «۳»: ترک تعلقات کردن

گزینه «۴»: ازلی بودن عشق

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۳۵)

(مبینا اصیلی زاده)

۲۲- گزینه «۴»

صورت سؤال به مفهوم تقابل عشق و عقل می‌پردازد، ولی در گزینه «۴» به گمراه شدن عقل اشاره شده است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۲۵)

(مبینا اصیلی زاده)

۲۳- گزینه «۲»

در گزینه «۲» مصراع «جهان سر به جیب عدم در کشد» به فنای عرفانی پرداخته است.

گزینه «۱»: به ساده‌انگاری عاشق از غم هجران پرداخته است.

گزینه «۳»: به نکوهش ریاکاری پرداخته است.

گزینه «۴»: به خودسازی عاشق پرداخته است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۷۱)

(اسماعیل تشیعی)

۲۴- گزینه «۲»

در بیت گزینه «۲»، «چراغ در راه باد نهادن» کنایه از «کار بی‌بهره کردن» است، پس مفهوم نهایی بیت «شب زنده‌داری بی‌بهره» است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، ترکیبی)

(اسماعیل تشیعی)

۲۵- گزینه «۴»

در مفهوم بیت گزینه «۴»، رنج غم هجران یار است، اما در سایر گزینه‌ها به دشواری‌های راه عشق اشاره شده است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۳)

(مسن پاسیار)

۱۲- گزینه «۴»

جان بر لب است و حسرت در دل (است) ← حذف به قرینه لفظی

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حذف فعل «داری» یا «می‌خوری» بعد از «کی» ← حذف به قرینه

معنوی، همچنین حذف فعل پس از صوت (دریغ) ← حذف به قرینه معنوی

گزینه «۲»: به جان او (سوگند می‌خورم) ← حذف به قرینه معنوی

گزینه «۳»: چه باک (دارم) ← حذف به قرینه معنوی

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسن پاسیار)

۱۳- گزینه «۲»

صفت‌های پیشین: هر عصب، هر فکر، این زندگی، یک روی

صفت‌های پسین: منبع بی‌شائبه، مشیت الهی، زندگی گذرا، پیشامد ناگوار، روی دیگر

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسن پاسیار)

۱۴- گزینه «۳»

شکل مرتب شده بیت: «هر شب کواکب پاره‌ای از روزی ما را کیم کنند».

مفعول مسند

هر روز سوراخ این غربال‌ها، تنگ‌تر گردد.

مضاف‌الیه مسند

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مسن اصغری)

۱۵- گزینه «۱»

فعل «سوخت» به عنوان ردیف در بیت گزینه «۱» ناگذر است اما در گزینه‌های دیگر گذرا به مفعول به‌شمار می‌آید.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مبینا اصیلی زاده)

۱۶- گزینه «۴»

ضمیر مشخص شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» دارای نقش مفعولی است.

در گزینه «۴»، ضمیر مشخص شده مضاف‌الیه است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(مهمربوار قوریان)

۱۷- گزینه «۳»

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به «نکوهش غرور منفی» اشاره دارند؛ در حالی که «غرور» در بیت گزینه «۳» به معنای «افتخار و سربلندی» است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۵۶)

(مرتضی منشاری)

۱۸- گزینه «۳»

بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، بیانگر سپری شدن سریع عمر در هجران معشوق است. گزینه «۳» می‌گوید: اشک من راز پنهانم را آشکار کرد.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۳۴)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۱۹- گزینه «۴»

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: «بدبختی اهل هنر یا برتری یافتن نااهلان بر هنرمندان و افراد بافضیلت»

مفهوم بیت گزینه «۴»: «بی‌ارزشی خرد / سودمند نبودن عقل»

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهومی، صفحه ۱۵)

عربی ۲ و ۳

(مسعود ممدری)

۳۲- گزینه «۳»

مفهوم گزینه «۳» معادل «از کوزه همان برون تراود که در اوست» می باشد یعنی از ظاهر می توان به باطن پی برد و این گزینه از لحاظ مفهوم با بیت ذکر شده تناسب بیش تری دارد.

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

(هسین رضایی)

۳۳- گزینه «۴»

«فی بعض الأحيان»: گاهی / «لا یدرک»: درک نمی کند / «مَعْرِی»: عمق / «تَحَسَّب»: می پندارد

نکته: «شخص» و «کلام» هر دو نکره هستند.

(عربی (۲) و (۳)، تعریب، ترکیبی)

(فانزه یغفری)

۳۴- گزینه «۴»

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «قیامة» مضاف الیه «یوم» است بنابراین «یوم» مضاف است و «ال» نمی گیرد. «سؤال می شود» نیز در صورت سؤال مجهول است در حالی که در این گزینه به صورت فعل معلوم تعریب شده است.

گزینه «۲»: «یوم» مذکر است و فعل «کان» باید به صورت مذکر بیاید. «الصلاة» خبر و اعراب آن مرفوع است نه منصوب.

گزینه «۳»: «کانت» باید به صورت مذکر بیاید زیرا اسم آن «یوم» و مذکر است.

(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

ترجمه متن درگ مطلب:

«از مهم ترین آثار مثبت کار، رام کردن نفس برای وظایفش است. پس انسان کار می کند و از آن سر باز نمی زند (با ندارد) و در این هنگام، نفس خود را سودمند برای خود و خانواده اش و گرمی در محیطش (محیط زندگی اش) می یابد؛ در جایی که نزدیکان و دوستان، او را بی کار و تنبل نمی یابند بلکه او را تلاش گر و کوشا و جدی می یابند که مانند انسانی متعهد، مسؤلیت را بر دوشش قرار داده است و با خانواده و محیط (زندگی) در فراهم کردن نیازها و توسعه دادن به زندگی و تغییر دادن آن، مشارکت می نماید و از افراد کوشا و متعهد به هیچ وجه فاصله نمی گیرد. پس او عزیز است مانند دیگر عزیزان و سودمند و ثمربخش است همان گونه که برای هر فردی شایسته است که این چنین باشد و این حالت، فقط به برکت آن چه که انسان از کار انجامش می دهد و به جا آوردن آن چه از تکلیف بر او لازم است، حاصل می شود.»

(درویشعلی ابراهیمی)

۳۵- گزینه «۳»

«انسان زمانی عزیز است که واجبات را انجام دهد و آن چه را که لازم است، به دست بیاورد!» مطابق متن صحیح است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «... جامعه در تکوین شخصیتش و تغییر او کمکش کند!»

گزینه «۲»: «.. بکوشد که مسؤلیت را بر دوش مردم و خانواده بگذارد!»

گزینه «۴»: «.. شایسته او باشد که در کارهای خانواده و محیط مشارکت نماید!»

(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۴»

(ممدرضا سوری - نواوند)

«بزیّن»: می آراید، آراسته می کند (فعل متعدی) / «اللباس الأخضر»: لباس سبز (موصوف و صفت معرفه) / «عیوننا»: چشمانمان، چشمان ما / «تتمتع»: بهره می گیرد (می برد) / «بها»: از آن / «تبتهج»: شاد می گردد / «حین»: هنگامی که / «تنظر»: نگاه می کند / «إلیها»: به آن

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۷- گزینه «۴»

(سیرممدعلی مرتضوی)

«ما کان ... یظن»: (ماضی استمراری منفی) گمان نمی کرد / «المهزوم»: شکست خورده / «لن یعبدا آلا الله»: جز خداوند را نخواهند پرستید، فقط خدا را عبادت خواهند کرد.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۸- گزینه «۳»

(سیرممدعلی مرتضوی)

«أعاتبک»: سرزنش می کنم، تو را سرزنش می کنم / «شفقة علیک»: به خاطر دل سوزی نسبت به تو (شفقة: مفعول له) / «و إن تضج»: گرچه فریاد بزنی / «بصوت مرتفع»: با صدایی بلند

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۱»

(سیرممدعلی مرتضوی)

«اللسان الکاذب»: زبان دروغ گو / «لا یؤدی»: آزار نمی دهد / «بلکه»: «یغضب»: خشمگین می کند / «یهدم»: ویران می سازد / «بیوت العز»: خانه های عزت

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۳»

(درویشعلی ابراهیمی)

«علینا»: باید، ما باید / «أن نبدا»: شروع کنیم / «مع»: با / «کل من»: هر کس که / «تلقاه»: با او برخورد می کنیم.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «کسی که به همراه آراسته شدنش به اخلاق نیک، دانش را طلب می کند، پس او انسان است!»

گزینه «۲»: «سوده دختر عماره، معاویه را تهدید کرد و از سرانجام جسارتش نهراسید!»

گزینه «۴»: «ای تقدیر هرگز نخواهی توانست که پشت مرا در جنگ با دشمنان بشکنی!»

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۳۱- گزینه «۳»

(امیر طریقی)

«قد توخّذ»: گاهی یافت می شود. پس، ترجمه درست عبارت در این گزینه، چنین است: «و گاهی، پیوندهای محکمی میان آثار شاعران ما و شاعران عرب، یافت می شود.»

نکته مهم درسی:

اگر حرف «قَدْ» بر سر فعل مضارع عربی درآید، دلالت بر «تقلیل» می کند و باید به معنی «گاهی» ترجمه شود.

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

(صبرین رضایی)

۴۱- گزینۀ «۳»

«إشتریت»: فعل ماضی معتل ناقص للمخاطبة

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «یُرَبِّونَ» صحیح آن «یُرَبِّونَ» / «یُرَبِّونَ» صحیح آن «یُرَبِّونَ»

گزینۀ «۲»: «قِمَ» صحیح آن «أَقِمَ»

گزینۀ «۴»: «یَجِدُ» صحیح آن «یُوجِدُ» / «جِدَ» صحیح آن «أُوجِدُ»

(عربی (۳)، اعلان، ترکیبی)

(سید ممدعلی مرتضوی)

۴۲- گزینۀ «۱»

«المتکاسلین» اسم «کأن» و منصوب با اعراب فرعی «ی» و «متقدمین»

خبر «لیس» و منصوب با اعراب فرعی «ی» است.

(عربی (۲)، نواسخ، صفحۀ ۱۱۵)

(اسماعیل یونس‌پور)

۴۳- گزینۀ «۴»

فاعل فعل تعجب (ما أفعل) همیشه ضمیر مستتر «هو» است و صیغۀ فعل

تعجب نیز همواره مفرد مذکر غایب است، بنابراین «ما أَجْمَل...» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «ما أَبْعَد...» صحیح است.

گزینۀ «۲»: «ما أَكْثَرَ...» صحیح است.

گزینۀ «۳»: «آیات» به صورت منصوب با علامت اعراب فرعی کسره صحیح است.

(عربی (۳)، اسالیب همله، صفحہ‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

(سیدممدعلی مرتضوی)

۴۴- گزینۀ «۳»

«لا»ی نفی جنس یکی از انواع نواسخ است که اسم آن، همواره نکره و مبنی بر فتحه است. در این گزینه «لا» از نوع نفی جنس است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «لا» حرف نهی فعل مضارع است.

گزینۀ «۲»: «لا» حرف نفی فعل مضارع است.

گزینۀ «۴»: «لا» میان دو قسمت مشابه قرار گرفته است و حرف عطف است.

(عربی (۲)، نواسخ، ترکیبی)

(ولی‌الله نوروزی)

۴۵- گزینۀ «۲»

کلمۀ «رب» منادای مضاف به ضمیر «یاء» متکلم محذوف می‌باشد که حرکت - (کسره) نشانه آن است و در سایر گزینه‌ها، منادا به صورت مفرد ذکر شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱» کلمۀ «أی»، گزینۀ «۳» کلمۀ «لطیف» و گزینۀ «۴» کلمۀ «من» همگی منادای مفرد می‌باشند.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحہ‌های ۱۱۳ تا ۱۱۳)

(درویشعلی ابراهیمی)

۳۶- گزینۀ «۱»

«قطعاً خانواده به کسی کمک می‌کند که در (انجام) مسئولیتش تنبلی نکند!» با توجه به مفهوم متن صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۲»: «کار فقط برای کسی مفید است که در زندگی‌اش با جدیت تلاش نمی‌کند!»

گزینۀ «۳»: «هیچ شکی نیست که انسان، هنگامی که به کار کردن بپردازد، از انسان‌های کوشا فاصله می‌گیرد!»

گزینۀ «۴»: «گاهی انسان متعهد خودش را برای خویشتن و همه مفید نمی‌یابد!»

(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

۳۷- گزینۀ «۱»

در این گزینه، سخن بر سر این است که «آن چه از انسان به یادگار می‌ماند، حرف و سخن (نیک) است.» و این مضمون، اولاً بر سخن و حرف به جای کار تأکید دارد و ثانیاً منظور از آن، اهمیت یافتن سخنان و کلام گفته شده به‌ویژه پس از مرگ آدمی (گوینده) است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۲» (توکل واقعی در کسب و کار است.)، گزینۀ «۳» (تشویق به کار کردن به‌عنوان سرمایه‌جاودان) و گزینۀ «۴» (بهره‌مردان واقعی، کار و کوشش است.) همگی منطبق بر مضمون متن هستند.

(عربی (۲) و (۳)، درک مطلب، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

۳۸- گزینۀ «۲»

حرکت‌گذاری درست همه عبارت چنین است: «قَدْ وَضَعَ الْمَسْئُولِيَّةَ عَلَى عَاتِقِهِ كَانْسَانٍ مَلْتَزِمٍ وَ يُشَارِكُ الْعَائِلَةَ فِي تَأْمِينِ الْحَاجِيَّاتِ.» «المسؤولية»: مفعول به و منصوب است / «ملتزم»: صفت «انسان» و مجرور به تبعیت است / «تأمين»: مجرور به حرف جر است / «الحاجيات»: مضاف‌إليه و مجرور است.

(عربی (۲) و (۳)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

۳۹- گزینۀ «۲»

کلمۀ «إخضاع» بر وزن «إفعال» مصدر باب‌إفعال است، بنابراین جامد مصدری است و اسمی مفرد، مذکر، معرب و منصرف است که در جمله، نقش مبتدای مؤخر برای خبر مقدم (من أهم) را دارد و مرفوع با علامت اصلی اعراب (ضمه) است.

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینۀ «۱»: (مضاف‌إليه و مجرور بالكسرة)، در گزینۀ «۳»: (جمع (مفرد): خاضع، مشتق اسم الفاعل و مرفوع محلاً) و در گزینۀ «۴»: (جمع التکسیر، ممنوع من الصرف، مؤنث معنوی، خبر و اعراب فرعی) نادرست است.

(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

۴۰- گزینۀ «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «معتل و اجوف» نادرست است.

گزینۀ «۲»: «مجزوم» نادرست است.

گزینۀ «۳»: «مجرد ثلاثی» نادرست است.

(عربی (۲) و (۳)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی

(معمد رضایی‌بقا)

۵۱- گزینه ۲»

مقصد از بنای زندگی بر لبه پرتگاه: «غلی شفا جُرْفِ هار»، بی‌توجهی به تقوا و خشنودی خدا، یعنی سهل‌انگاری در عمل به احکام و دستورات الهی و تبعیت از برنامه غیردینی و مکاتب بشری است که خداوند این افراد را با عبارت «وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»: «و خداوند گروه ستمکاران (بیدادگران) را هدایت نمی‌کند» مذمت کرده است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه ۱۰۵)

(معمد رضایی‌بقا)

۵۲- گزینه ۳»

ایجاد پایگاه‌های اینترنتی، سایت و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی، مستحب است و در مواردی واجب؛ افرادی که توانایی علمی، فنی و مالی آن‌را دارند، باید به ایجاد آن مبادرت ورزند. دقت شود که مبارزه با تهاجم فرهنگی، واجب کفایی است، نه مستحب. (دلیل نادرستی گزینه‌های ۱ و ۴)

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه ۱۰۷)

(معمد رضایی‌بقا)

۵۳- گزینه ۲»

براساس آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»، همراه (مزوج) شدن ایمان به خدا و آخرت با عمل صالح، پاداش الهی، نترسیدن (شجاعت) و اندوهگین نبودن (نشاط و شادایی) را به دنبال دارد. ایمان به خدا و آخرت، بیانگر معیارهای توحیدمحوری و معادباوری است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰ و ۸۴)

(معمد رضایی‌بقا)

۵۴- گزینه ۲»

اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود. رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت، مردم را به یکتاپرستی دعوت نمود.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۴ و ۸۶)

(معمد رضایی‌بقا)

۵۵- گزینه ۳»

شرکت در جشن‌های شادی، مانند جشن عروسی، در صورتی که مستلزم گوش دادن (استماع) به غنا و موسیقی مطرب و یا هر عمل حرام دیگری نباشد، اشکال ندارد (جایز است).

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه ۱۰۸)

(معمد رضایی‌بقا)

۵۶- گزینه ۳»

بر مبنای آیه «أَلَمْ يَعِدْ الْعِبَادَ أَيُّهَا النَّبِيُّ أَنْ لَا تُعْبَدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست؟ و این که مرا پرستید [که] این راه مستقیم است»، هشدار خدا به فراموش شدن عهدها و میثاقش، پرستش خود است و آن را راه راست و درست معرفی می‌کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه ۳۱)

(رضا معصومی)

۴۶- گزینه ۲»

«أَيُّ» منادای نکره مقصوده (منادای مفرد) است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «ذاه ربّ، أسمع» همگی منادا از نوع مضاف هستند. ضمناً دقت کنید که گاهی حرف ندا از اول جمله حذف می‌شود و منادا خود به تنهایی در ابتدای جمله می‌آید. (عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

(درویشعلی ابراهیمی)

۴۷- گزینه ۱»

«زَيْتٌ» فعل مجهول است که برای کلمه «أثواب: لباس‌ها» نقش صفت گرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: فعل «لا یموتون» صفت هست، ولی مجهول نیست.

گزینه ۳: فعل «تذکر» مجهول هست، ولی صفت نیست.

گزینه ۴: فعل «یضّر» نه مجهول است و نه صفت.

(عربی (۲)، انواع یملات، ترکیبی)

(امیر طریقی)

۴۸- گزینه ۲»

«لَيْتٌ» به معنی «ای کاش»، از حروف مشبّهة بالفعل است که اسم آن، همیشه منصوب و خبر آن، پیوسته مرفوع می‌آید. بنابراین، بعد از «لَيْتٌ» ضمیر «أنت» که همیشه مرفوع است، نمی‌تواند بیاید تا اسم برای «لَيْتٌ» بشود، یعنی به جای «لَيْتٌ أَنْتَ...» باید بگوییم: «لَيْتَكَ...» تا ضمیر متصل «ک» در نقش اسم «لَيْتٌ» قرار بگیرد و محلاً منصوب بشود.

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینه ۱: «بَدَأْتُ» از افعال مقاربه (فعل شروع)، «المعلّمة» اسم آن و مرفوع و جمله فعلیه‌ای که با فعل مضارع «تَشَجَّعْ» شروع می‌شود، خبر آن و محلاً منصوب است.

گزینه ۳: «کونوا» از افعال ناقصه، ضمیر بارز «واو»، اسم آن و محلاً مرفوع و «صادقین» خبر مفرد آن و منصوب به اعراب فرعی (یاء) است.

گزینه ۴: «مازالت» از افعال ناقصه، «الخیانة» اسم آن و مرفوع و جمله فعلیه‌ای که با فعل «تضّر» شروع می‌شود، خبر آن و محلاً منصوب است.

(عربی (۲)، نواسخ، صفحه ۱۱۵)

(فاج از کشور ۸۹)

۴۹- گزینه ۴»

در این عبارت تمییز وجود ندارد و «أحسن» اسم «کان» و «ماء» خبر آن است، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب، کلمات «سمکاً»، «فصاحه» و «خطأ» تمییز هستند. (عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

(کنکور سراسری ۹۲)

۵۰- گزینه ۱»

در گزینه ۱: «کُلُّ» نائب فاعل است و مؤکّد نیست.

(عربی (۳)، توابع، صفحه ۸۳)

۵۷- گزینه «۳»

(مفسر، رضایی/فا)

براساس تقدیر الهی، جهان هستی قانونمند است و موجودات مسیر تکاملی خود را می‌پیمایند. شناخت قوانین حاکم بر جهان خلقت از طریق علوم مختلف موجب آشنایی انسان با نشانه‌های الهی و بهره‌گرفتن از طبیعت می‌شود.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵ و ۶، صفحه‌های ۳۸ و ۵۸)

۵۸- گزینه «۲»

(امین اسیریان/پور)

خداوند در آیه ۵۶ سوره مائده می‌فرماید: «و من يتول الله و رسوله و الذين آمنوا فان حزب الله هم الغالبون»

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۰)

۵۹- گزینه «۱»

(علی هقان)

این‌که همه موجودات براساس تقدیر و اندازه دقیق آفریده شده‌اند از دقت در آیه «إنا كل شیء خلقناه بقدر» مفهوم می‌گردد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه ۴۲)

۶۰- گزینه «۲»

(صالح امصانی)

با دقت در عبارت «فنبئکم بما کنتم تعملون» در می‌یابیم که انسان‌ها در قیامت از تبعات اعمالشان آگاه می‌شوند و با دقت در عبارت «فلما اتجاهم...» در می‌یابیم انسان در برابر دستگیری‌های خدا ناسپاس و سرکش است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه ۱۳)

۶۱- گزینه «۲»

(سکینه کشتی)

اگر سؤال شود که «آیا موجودات جهان از قانونمندی خود خارج می‌شوند؟»، با توجه به آیه «لا الشمس یبغی لها ان تدرک القمر و لا اللیل سابق النهار و کل فی فلک یسبحون» می‌توان پاسخ داد که خیر، همه موجودات در چهارچوب حدود، اندازه، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی و قانونمندی خود که از جانب خدا تعیین شده، در حرکاتند، یعنی همه در تقدیر مشخص شده از جانب خدا عمل می‌کنند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه ۴۳)

۶۲- گزینه «۳»

(محبوبه ایتسام)

ما همواره دیده‌ایم که در مصنوعات انسانی رابطه چندانی میان بقای یک مصنوع با سازنده آن وجود ندارد؛ مثلاً یک خانه بدون هیچ ارتباطی با معمار و حتی پس از مرگ او تا سالیان طولانی باقی می‌ماند به همین جهت ممکن است برخی گمان کنند که یک معلول در بقای خود نیازی به علت ندارد. باید بدانیم که معمار علت اصلی ساختمان نیست و به ساختمان و اجزای آن وجود نبخشیده است. وظیفه او فقط جابه‌جایی اجزا و قرار دادن آن‌ها در جای خود بوده است، اما رابطه خدا با مخلوقات این‌گونه نیست. در گزینه‌های «۲» و «۴» عبارت با معمار نادرست است و شکل صحیح آن بدون ارتباط با معمار است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۸)

۶۳- گزینه «۱»

(مفسر آقاصباح)

اگر هر یک از افراد جامعه، خواسته‌ها و تمایلات دنیایی خود را دنبال کنند و فقط منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی خود قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، بعد اجتماعی شرک عبادی محقق می‌شود.

تنظیم کشش‌ها و تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود بر محور بندگی خدا به توحید عملی فردی می‌انجامد. سرباز زدن از پذیرش فرمان ستمگران نیز مربوط به بعد اجتماعی توحید عبادی است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۶۴- گزینه «۱»

(مفسر ابراهیم مازنی)

وقتی انسان مسیر حق و حقیقت را شناخت و به آن ایمان آورد، پای در میدان عمل می‌گذارد و از کار و تلاش و مجاهدت باز نمی‌ایستد. خداوند نیز ادامه مسیر را به او نشان می‌دهد و او را بیش‌تر هدایت می‌کند: «و الذین جاهدوا فینا لنهیدینهم سبلنا و إن الله لمع المحسنین»

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۲ و ۳۶)

۶۵- گزینه «۱»

(مفسر رضا فرهنگیان)

آیه شریفه «أَنَّ اللَّهَ رِبِّی وَ رَبِّکُمْ فَاعْبُدوه هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِیْمٌ» رابطه توحید در ربوبیت و توحید در عبادت را ترسیم می‌نماید و توحید در عبادت را نتیجه عملی توحید در ربوبیت می‌داند. به عبارت دیگر اگر کسی پذیرفت که خداوند تنها ربّ و مدبّر این جهان است، شایسته است که تنها او را پرستش کند. همچنین با توجه به این آیه، صراط مستقیم الهی همان عبادت و بندگی خداوند است. «خداوند به عنوان تنها سرپرست جهان» بیانگر توحید در ولایت و «خداوند تنها خالق و آفریننده جهان و تنها سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها» بیانگر توحید در خالقیت است که ربطی به آیه ندارد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۶۶- گزینه «۳»

(علی فضل‌فانی)

هر انسان انتخاب‌گری برای این‌که نیت و تمایل درونی خود را نشان دهد و نتیجه آن‌چه را که برگزیده است، آشکارا مشاهده کند همواره در معرض امتحان و ابتلاء است که با آیه «حسب الناس أن یترکوا أن یقولوا...» مطابقت دارد و این‌که هر کس با اراده و اختیار خود، راه حق یا باطل را برگزیند، شرایطی برای او فراهم شود که در مسیری که انتخاب کرده به پیش برود و سرشت خود را آشکار کند، سنت امداد الهی است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۵۶، ۵۹ و ۶۰)

۶۷- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی/کبیر)

عبارت شریفه «ای فرزند آدم، من به هر چه می‌گویم «باش» می‌شود مرا در آنچه به تو امر کرده‌ام اطاعت کن تا تو را چنان قرار دهم که به هر چیز بگویی «باش»، بشود. ما را به مصادیق ولایت معنوی انسان رهنمون می‌سازد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه ۳۸)

۶۸- گزینه «۳»

(مهمم رضایی/بقا)

اولین ثمره اخلاص، عدم نفوذ شیطان در انسان و یأس او از فرد با اخلاص است. خداوند در این مورد می‌فرماید: «کذلک لنصرف عنه السوء و الفحشاء اِنَّه من عبادنا المخلصین»: «این‌گونه بازگردانیم از او بدی و زشت‌کاری را، چرا که او (حضرت یوسف ع) از بندگان مخلص ما بود.»

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۱ و ۳۷)

۶۹- گزینه «۴»

(هاری ناصری)

با تدبر در آیه ۳۶ سوره نحل: «و لقد بعثنا فی کل امة رسولا ان اعبدوا الله و اجتنبوا الطاغوت» در می‌یابیم که پیروی از رسول خدا و جانشینان او و دوری از طاغوت لازمه توحید در عبادت است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۷۰- گزینه «۲»

(فاطمه ممرمی)

نکته تلخ‌تر و رنج‌آورتر، غفلت از نگاه خداوند به انسان‌ها در هنگام ارتکاب گناه است. آیا می‌شود در زیر نگاه خدای بینا خود را به گناه آلوده کرد، اما رد پای از شرمساری و خجالت در قلب آدمی ظاهر نشود؟

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۶۹)

۷۱- گزینه «۴»

(فاطمه ممرمی)

این‌که فکر کنیم انسان و سایر مخلوقات مستقل از خداوند می‌توانند در امور جهان دخالت کنند، مثلاً بیماری را شفا بخشند یا مشکلی را رفع کنند «شرک در ربوبیت» است. این‌که برای انسان و سایر موجودات قدرت تدبیر و تأثیرگذاری قائل شویم، منافاتی با ربوبیت ندارد ولی نباید برای آن‌ها حساب جداگانه‌ای باز کنیم.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۲، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۷۲- گزینه «۲»

(سیرامسان هنری)

آیه «و لا یشرك فی حکمه احداً» توحید در ولایت است. حکم= فرمان، «اَنتُم ترعونونه...» توحید در ربوبیت و «قل هو الله احد» بیانگر اصل توحید است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۲، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۷۳- گزینه «۳»

(سیرامسان هنری)

مهم‌ترین گام برای رسیدن به درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت، اعتقاد به خداوند حکیم، عادل و قادر است. زندگی در یک جهان قانونمند این امکان را به ما می‌دهد که با شناخت و استفاده از قوانین جهان نیازهای خود را برطرف کنیم استعدادهای خود را به فعلیت برسانیم و پله‌های کمال را طی کنیم.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۷۴- گزینه «۱»

(هاری ناصری)

انسان‌ها با علم و دانش خود در حال کشف قوانین و تقدیرات الهی‌اند. تاریخ علم نشان می‌دهد که نظام قانونمند هستی، به انسان این امکان را می‌دهد که دروازه‌های علم را بگشاید: «الله الذی سخرَ لکم البحر التجری الفلک فیه بأمره» بیانگر این مفهوم است. هم‌چنین براساس این آیه تقدیرات و قانونمندی‌ها هم لازمه کار اختیاری انسان و هم‌جهت دهنده و محدود کننده آن است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۳ و ۵۲)

۷۵- گزینه «۲»

(مهمم آقاصالح)

این مرحله از توبه معمولاً با استغفار همراه است و انسان توبه‌کار با عبارت‌هایی مانند «استغفرالله» پشیمانی خود را ابراز می‌کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۶ و ۷۱)

زبان انگلیسی پیش دانشگاهی

۷۶- گزینه ۲»

(مفسر کرد افشاری)

ترجمه جمله: «یکی از مهم ترین مشکلاتی که انجمن مایل به حل آن بود، مشکل وجود و مسیر رود نیجر بود که به اعتقاد برخی مسئولان مشابه با کنگو بود.»

نکته مهم درسی

در جای خالی به عبارت وصفی مجهول نیاز داریم، یعنی گزینه ۲» که از جمله وصفی ... which was believed by → ... believed by ... با حذف ضمیر موصولی و فعل "to be" به دست می آید.

(گرامر)

۷۷- گزینه ۳»

(مفسر کرد افشاری)

ترجمه جمله: «چون بال نداشتند، نمی توانستند پرواز کنند و اگر از چنین بلندی به پایین می پریدند، مطمئناً کشته می شدند.»

نکته مهم درسی

کلمه "height" اسم است، در حالی که بعد از "so" صفت یا قید به کار می رود. با توجه به عبارت "they would surely be killed" گزینه ۴» نیز غلط است. تلفظ کلمه "height" با حرف بی صدا آغاز می شود بنابراین گزینه ۳» صحیح است.

(گرامر)

۷۸- گزینه ۲»

(مفسر کرد افشاری)

ترجمه جمله: «همسر عشق زیادی به طبیعت دارد. این حتماً باید در جایی از خانه شروع شده باشد، زیرا خانواده وی یکی از معروفترین باغها را در شمال دارند. بنابراین، او در آنجا بازی و زندگی کرد و همچنان به طبیعت علاقه زیادی دارد.»

نکته مهم درسی

با توجه به مفهوم جمله و نشانه هایی که آورده است، باید از "must" به معنای «حتماً» و مفهوم نتیجه گیری استفاده کرد.

(گرامر)

۷۹- گزینه ۴»

(مفسر سالاریان)

ترجمه جمله: «اثر یک چیز، نشانه یا علامتی است که با محکم فشار دادن آن بر روی سطحی باقی مانده است.»

- (۱) الگو
(۲) رسایی، انعکاس
(۳) ویژگی
(۴) تأثیر، اثر

(واژگان)

۸۰- گزینه ۳»

(مفسر سالاریان)

ترجمه جمله: «تنها راه رهایی از این خجالت زدگی به دست آمده، پذیرش این [مسئله] است که خود جوامع ما هم قدرت را حداقل تا حدودی در اصطلاحات افسانه ای درک می کنند.»

- (۱) درگیری، مشارکت
(۲) دولت
(۳) شرمندگی، خجالت زدگی
(۴) ابزار

(واژگان)

۸۱- گزینه ۱»

(مفسر سالاریان)

ترجمه جمله: «طبیعت بیش از آن چه که شما انجام می دهید، به طور مؤثرتری کار بازیافت را انجام می دهد و این که مواد زائد حاصل از نمو گیاهی طبیعی برای محیط ضروری می باشد.»

- (۱) به طور مؤثر
(۲) به طور موفقیت آمیزی
(۳) به طور خلاصه
(۴) قویاً، قاطعانه

(واژگان)

۸۲- گزینه ۴»

(مفسر سالاریان)

ترجمه جمله: «کلماتی را که برای ارتباط برقرار کردن با اعتماد به نفس نیاز دارید را یاد بگیرید. چنین تمایزی مستلزم سنجش دائم (پیوسته) می باشد تا این که ارزش های خوب را به شما برگرداند.»

- (۱) جدی
(۲) خطرناک
(۳) عصبی
(۴) دائم، پیوسته

(واژگان)

۸۳- گزینه ۳»

(مفسر سالاریان)

ترجمه جمله: «باب که به تازگی وارد گلاسگو شده است، بیکار، بی خانمان و بی کس است و از شوک فرهنگی نیز رنج می برد. او در این فکر بود که چگونه سال پیش رو را زنده خواهد ماند.»

- (۱) فرض کردن
(۲) فراهم کردن
(۳) زنده ماندن
(۴) خلاصه کردن

(واژگان)

۸۴- گزینه ۲»

(شهرار ممویری)

ترجمه جمله: «در سال ۱۹۵۲، یک شبکه تلویزیونی به خاطر استفاده از رایانه برای اولین بار جهت پیش بینی برنده انتخابات ریاست جمهوری آمریکا تاریخ ساز شد.»

- (۱) آزاد کردن
(۲) پیش بینی کردن
(۳) ترجیح دادن
(۴) تأمین کردن

(واژگان)

۸۵- گزینه ۴»

(شهرار ممویری)

ترجمه جمله: «هولانی ترین ترافیک شناخته شده در جهان در سال ۱۹۸۰ بین پاریس و لیون به اندازه تقریباً ۱۰۰ مایل امتداد یافت.»

- (۱) سفر کردن
(۲) برآورد کردن
(۳) اندازه گرفتن
(۴) امتداد یافتن، کشیده شدن

(واژگان)

۸۶- گزینه ۲»

(شهرار ممویری)

ترجمه جمله: «از مدیر قطعاً انتظار می رود تا از غایت استراتژی های خود برای پیشرفت و بهبودی شرایط کاری استفاده کند.»

- (۱) نیاز، احتیاج
(۲) فن، استراتژی
(۳) سرگرمی، تفریح
(۴) فرایند

(واژگان)

۸۷- گزینه ۱»

(شهرار ممویری)

ترجمه جمله: «هنگامی که به سرایان دستور داده شد، همه دستورالعمل ها می بایست بی قید و شرط اطاعت می شد تا این که مأموریت بتواند با موفقیت به پایان برسد.»

- (۱) دستورالعمل
(۲) ساختمان، بنا
(۳) مشاهده، نظر
(۴) تخریب، نابودی

(واژگان)

ترجمه متن کلوز تست:

هر جامعه ای عقاید، نگرش ها، آداب و رسوم، رفتارها، فرهنگ ها و عادات اجتماعی خود را دارد. این ها در مردم (آن جامعه) این احساس را ایجاد می کنند که باید چگونه رفتار کنند، چه کار کنند یا چه کار نکنند. هنگامی که آن ها مردم دیگری را از فرهنگ های مختلف ملاقات می کنند، باید از قوانین و اصولشان مطلع باشند. برای مثال، قوانین مربوط به زمان غذا خوردن از فرهنگی به فرهنگی متفاوت است. بسیاری از مردم آمریکای شمالی و اروپا برنامه بازدید خود را حدوداً بر مبنای سه وعده در روز تنظیم می کنند. وقتی شما در حال بازدید از یک کشور خارجی هستید، درک کردن، ارزش قائل بودن برای تفاوت های فرهنگی بسیار مهم است. این [مسئله] می تواند به مردم کمک کند تا هنگامی که به خارج از کشور سفر می کنند یا در آنجا زندگی می کنند، با اجتناب از ایجاد سوء تفاهم (نسبت به یکدیگر) روابطشان را آسان تر توسعه دهند و احساس راحتی بیش تری داشته باشند.»

۹۴- گزینه «۲» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله «آخرین اتفاقی که در متن می افتد کدام یک از گزینه های زیر است؟»
«نویسنده حقایق مختلفی را در مورد زحل توصیف می کند.» (درک مطلب)

۹۵- گزینه «۳» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «می توان از متن دریافت که هنوز چیزهای زیادی برای یادگیری در مورد زحل وجود دارد.»
(درک مطلب)

۹۶- گزینه «۲» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن آن است که دانشمندان کشفیات جدیدی در مورد زحل انجام دادند.»
(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

مولکول های گاز موجود در جو، نور با طول موج کوتاهی را که به نظر ما آبی می رسد، در تمام جهات پراکنده می کنند. در نتیجه، وقتی به آسمان نگاه می کنید، همه جا را آبی می بینید. نور به صورت موج حرکت می کند. طول موج نور، رنگ آن را تعیین می کند. برای مثال نور طول موج کوتاه، آبی به نظر می رسد، و نور طول موج بلند، قرمز به نظر می رسد. وقتی نور به ذراتی می خورد که از طول موج آن بزرگتر هستند، ممکن است مسیر نور عوض شود. وقتی نور به ذراتی می خورد که کوچکتر از طول موج آن هستند، بدون هیچ تأثیری به حرکت خود ادامه می دهد. جو دارای ذرات و گازهای زیادی بیش تر/ عمدتاً نیتروژن و اکسیژن است. نور خورشید از نور با طول موج های مختلف تشکیل شده است. نور دارای طول موج بلندتر قرمز، نارنجی و زرد به نظر می رسد، در حالی که نور طول موج کوتاه تر آبی، نیلی و بنفش به نظر می رسد. نور طول موج بلند (مثلاً قرمز) عمدتاً تأثیری از جو نمی پذیرد. در نتیجه وقتی به آسمان نگاه می کنید، قسمتی آبی آفتاب را می بینید که توسط جو پراکنده شده است. اگر از روی ماه به آسمان نگاه می کردید، ستاره های بسیار روشن می دیدید که تاریکی کامل، آن را احاطه کرده است. علت این امر آن است که ماه جو ندارد به همین خاطر نور خورشید پراکنده نمی شود. شاید بپرسید که چرا آسمان به رنگ طول موج کوتاه تر یعنی بنفش نیست. علت اصلی این است که چشم های ما در شناسایی نور آبی بهتر از شناسایی نور بنفش عمل می کنند.

۹۷- گزینه «۲» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «نور طول موج کوتاه به چه رنگی ممکن است به نظرمان برسد.»
(درک مطلب)

۹۸- گزینه «۳» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «این متن توضیح می دهد وقتی نور به ذرات دارای اندازه های مختلفی برخورد می کند، چه می شود. دلیل گنجاندن این توصیف در متن چیست؟» «به خواننده اطلاع دهد که چگونه نور و ذرات با هم تعامل می کنند.»
(درک مطلب)

۹۹- گزینه «۴» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «اگر زمین جو نداشت، آسمان عمدتاً چگونه به نظر می رسید؟»
«عمدتاً تاریک بود و با یک ستاره بسیار درخشان به نظر می رسید.»
(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه «۳» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»
«آسمان به این دلیل آبی به نظر می رسد که مولکول های گاز در جو، طول موج نوری را پراکنده می کنند که در نظر ما آبی است.»
(درک مطلب)

۸۸- گزینه «۳» (شهرار میبویی)
(۱) وسیله، دستگاه
(۲) سرگرمی
(۳) عادت
(۴) نتیجه
(کلوز تست)

۸۹- گزینه «۲» (شهرار میبویی)
(۱) شرمنده
(۲) آگاه، مطلع
(۳) سربلند، سرافراز
(۴) ترسیده
(کلوز تست)

۹۰- گزینه «۴» (شهرار میبویی)
(۱) مقایسه کردن
(۲) وجود داشتن
(۳) حمایت کردن
(۴) متفاوت بودن
(کلوز تست)

۹۱- گزینه «۳» (شهرار میبویی)
نکته مهم درسی
بعد از فعل "be" و صفت، فعل دوم به شکل مصدر (فعل + to) به کار برده می شود.
(کلوز تست)

۹۲- گزینه «۱» (شهرار میبویی)
(۱) جلوگیری کردن
(۲) تصمیم گرفتن
(۳) انتظار داشتن
(۴) انتخاب کردن
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

دانشمندی که زحل را بررسی می کنند، اطلاعات جدیدی در مورد حلقه های این سیاره به دست آورده اند. ناسا، سازمان فضایی آمریکا، با استفاده از فضاپیمای خود به نام «کاسینی» چیزهای بیشتری در مورد حلقه های زحل آموخته اند. در سال ۲۰۰۸، کاسینی دریافت که حلقه ها چگونه دور این سیاره می چرخند.

زحل دارای هفت حلقه اصلی است. این حلقه ها از قطعات بزرگ یخ تشکیل شده اند. حلقه ها در اکثر عکس ها مانند CD صاف و تخت به نظر می رسند. با این وجود داده های به دست آمده از کاسینی نشان می دهد که قطعات آب یخ زده همچون ماشین های شهربازی دائماً به یکدیگر برخورد می کنند. این امر مداری ناهموار ایجاد می کند.

بین حلقه های زحل شکاف هایی به بزرگی هزاران مایل وجود دارد. کاسینی کشف کرد که قمرهای کوچکی به نام ماهواره درون این شکافها در حرکتند. جف کوزی توضیح می دهد: «این ماهکها باعث می شوند تا حلقه های زحل مانند امواجی به حرکت درآیند.» او دانشمند ناساست.

کوزی به «دبلیو آر نیوز» گفت «حلقه های معمولاً بسیار تخت تا بلندای یک کوه می رسند، آن ها همچون آب در تانکری بزرگ به این سو و آن سو حرکت می کنند». کارشناسان از یافته های کاسینی به وجد آمدند. این فضاپیما از سال ۲۰۰۴ مشغول مطالعه سیاره زحل بود. کوزی می گوید «زحل واقعاً استثنایی است. انتظار داریم بسیاری تغییرات دیگر را در این سیاره و حلقه ها ببینیم.»

او همچنین اشاره کرد که زحل بعد از مشتری، دومین سیاره بزرگ در منظومه شمسی ماست. قطر آن ۷۴،۹۷۵ مایل است. این یعنی نه برابر بزرگتر از زمین! گالیله حلقه های زحل را در سال ۱۶۱۰ کشف کرد. او با استفاده از تلسکوپ، متوجه «برآمدگی هایی» در اطراف این سیاره شد. حدود پنجاه سال بعد، کارشناسی دیگر مشخص کرد که این برآمدگی ها حلقه هستند. طوفان های الکتریکی در زحل می تواند رعدوبرق هایی ۱۰۰۰۰ برابر قوی تر از رعدوبرق های زمین ایجاد کند. بادها می توانند تا سرعت ۱۱۰۰ مایل در ساعت برسند.

۹۳- گزینه «۴» (امیرضیین مراد)
ترجمه جمله: «چه کسی برای اولین بار حلقه های زحل را کشف کرد؟»
(درک مطلب)

ریاضی پایه (سال چهارم)

۱۰۱- گزینه «۲»

(معمد بگیری)

$$abcabc = abc \times 1000 + abc = 1001(abc) = 13 \times 11 \times 7 \times (abc)$$

پس هر عدد به شکل $abcabc$ همواره بر اعداد ۷، ۱۱، ۱۳ و ۱۰۰۱ بخش پذیر است.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴)

۱۰۲- گزینه «۴»

(امیر زرندوز)

باید دو دنبال دو عدد گنگ باشیم که مجموع آن‌ها، گویا شود:

گنگ) $5 - 4\sqrt{2} + 7 + \sqrt{2} = 12 - 3\sqrt{2}$ گزینه «۱»

گزینه «۲» $\sqrt{9} = 3, \sqrt{16} + 1 = 5$

این دو عدد، اصلاً گنگ نیستند، پس حاصل جمع آن‌ها نمی‌تواند نقض کننده حکم داده شده باشد.

گنگ) $\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{2} - \sqrt{3} = 2\sqrt{2}$ گزینه «۳»

گویا) $2\sqrt{2} - 1 + 3 - 2\sqrt{2} = 2$ گزینه «۴»

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۰۳- گزینه «۴»

(کریم نصیری)

درک شهودی یعنی فهم مسائل به کمک حواس پنج‌گانه.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱ و ۲)

۱۰۴- گزینه «۱»

(امیر زرندوز)

$$n = 3 \Rightarrow a_7 = \left(-\frac{1}{2}\right)^{3+1} = \left(-\frac{1}{2}\right)^4 = \frac{1}{16}$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

۱۰۵- گزینه «۳»

(معمد بگیری)

$$a_1 = 1$$

$$a_2 = a_1 + 2 \times 1 = 1 + 2 = 3$$

$$a_3 = a_2 + 2 \times 2 = 3 + 4 = 7$$

$$a_4 = a_3 + 2 \times 3 = 7 + 6 = 13$$

$$a_5 = a_4 + 2 \times 4 = 13 + 8 = 21$$

$$a_6 = a_5 + 2 \times 5 = 21 + 10 = 31$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

۱۰۶- گزینه «۱»

(مربی ملازمقانی)

$$a_1 + a_5 = a_1 + a_1 r^4 = a_1(1 + r^4) = 82 \quad (I)$$

$$a_2 + a_6 = a_1 r + a_1 r^5 = a_1 r(1 + r^4) = 246 \quad (II)$$

$$\frac{(I), (II)}{a_1(1+r^4)} \rightarrow \frac{a_1 r(1+r^4)}{a_1(1+r^4)} = \frac{246}{82} \Rightarrow r = 3$$

$$\frac{a_4}{a_2} = \frac{a_1 r^3}{a_1 r} = r^2 = 9$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۱۰۷- گزینه «۴»

(معمد بگیری)

$$t_{n+1} - t_{n-4} - (t_1 + (n-5)d) + 5d = 5d = 15 \Rightarrow d = 3$$

$$S_{10} = \frac{10}{2} \times (2 \times (-3) + (10-1) \times 3) = 5(-6 + 27) = 105$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

۱۰۸- گزینه «۴»

(امیر زرندوز)

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \xrightarrow[n=10, S_{10}=110]{d=3}$$

$$110 = \frac{10}{2} [2a_1 + 9(3)]$$

$$\Rightarrow 22 = 2a_1 + 27 \Rightarrow 2a_1 = -5 \Rightarrow a_1 = \frac{-5}{2} = -2.5$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

۱۰۹- گزینه «۴»

(عمیرضا سهودی)

ابتدا جملات دنباله را می‌نویسیم:

$$\left. \begin{aligned} a_n = 25 & \text{ مربعی: } 1, 4, 9, 16, 25, \dots \\ F_n = 5 & \text{ فیبوناتچی: } 1, 1, 2, 3, 5, \dots \\ t_n = 10 & \text{ مثلثی: } 1, 3, 6, 10, \dots \end{aligned} \right\} \Rightarrow a_n + F_n = 25 + 5 = 30$$

سه برابر $30 \div 10 = 3$ طبق تست

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۱)

۱۱۰- گزینه «۲»

(کوروش داوری)

$$M = \frac{2}{3} \log \frac{E}{E_0} \Rightarrow M = \frac{2}{3} \log \left(\frac{3/2 \times 10^{10}}{10^4} \right)$$

$$= \frac{2}{3} \log(3/2 \times 10^6) = \frac{2}{3} \log(32 \times 10^{-1} \times 10^6)$$

$$= \frac{2}{3} \log(32 \times 10^5) = \frac{2}{3} (\log 2^5 + \log 10^5)$$

$$= \frac{2}{3} \times 5 (\log 2 + \log 10)$$

$$= \frac{10}{3} (0.301 + 1) = \frac{10}{3} (1.301) = \frac{13.01}{3} = 4.33$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۴)

۱۱۱- گزینه «۱»

(معمد بگیری)

$$\log x + \log(x-1) = \log 2^7 + \log 21 - \log 49^2$$

$$\Rightarrow \log x + \log(x-1) = \log 4 + \log 21 - \log(7^2)^2$$

$$\Rightarrow \log(x(x-1)) = \log \frac{4 \times 21}{7^4} \Rightarrow x^2 - x = 12$$

$$\Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x-4)(x+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{ق.ق. } x = 4 \\ \text{غ.ق. } x = -3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \log_7^x = \log_7^4 = \log_7^2 = 2 \log_7^2 = 2$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۹)

(لیلا حاجی علیا)

۱۱۶- گزینه «۱»

$$a = \frac{1}{2} \text{ فاکتور زوال در یک دوره زمانی:}$$

$$b = a^T \text{ فاکتور زوال در } T \text{ دوره زمانی:}$$

$$b = \frac{\text{جرم باقی مانده از عنصر}}{\text{جرم اولیه عنصر}} = \frac{2/5}{10} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{4} = \left(\frac{1}{2}\right)^T \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{2^T} \Rightarrow 4 = 2^T \Rightarrow t = 2$$

$$T = \frac{\text{سن عنصر}}{\text{نیم عمر}} \Rightarrow 2 = \frac{t}{90}$$

$$t = 180 = 3 \text{ ساعت} = 3 \text{ دقیقه } 180$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۹۸ تا ۱۰۵)

(فاطمه فویمیان)

۱۱۷- گزینه «۳»

$$\text{تعداد مشاهدات مطلوب} = \frac{25}{60} = \frac{5}{12} = \text{تخمین احتمال}$$

$$\text{احتمال نظری} = \frac{n(A)}{n(S)}$$

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$n(A) = 3 \times 3 = 9 \Rightarrow \text{هر تاس ۳ عدد زوج دارد.}$$

$$\Rightarrow \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{36} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{12}{20} = \frac{3}{5}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

(فاطمه فویمیان)

۱۱۸- گزینه «۲»

تعداد دخترانی که در مقطع ارشد هستند ۱۱ نفر و تعداد کل افراد ۳۷ نفر

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{11}{37}$$

است. پس خواهیم داشت:

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(معمد پفیرایی)

۱۱۹- گزینه «۱»

تعداد اعداد زوج دو رقمی برابر ۴۵ تاست، پس $n(S) = 45$ است. پیشامد A ، آن است که عدد زوج دو رقمی مضرب ۶ باشد اما مضرب ۴ نباشد.

$$A = \{18, 30, 42, 54, 66, 78, 90\} \Rightarrow n(A) = 7 \Rightarrow P(A) = \frac{7}{45}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(فاطمه فویمیان)

۱۲۰- گزینه «۲»

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$A = \left\{ (1,4), (1,5), (1,6), (2,5), (2,6), (3,6), (4,1), (5,1), (5,2), (6,1), (6,2), (6,3) \right\}$$

$$n(A) = 12$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{36} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه های ۱۲۳ تا ۱۳۷)

(رمیم مشتاق نظم)

۱۱۲- گزینه «۱»

معادله را می توان به صورت زیر بازنویسی کرد:

$$\log(x^2 + 2x - 3) - \log(x+1) - \log(x-1) = -\log 2 + 3 \log 2$$

$$\Rightarrow \log(x^2 + 2x - 3) - \log(x^2 - 1) = \log 4$$

$$\Rightarrow \log \frac{x^2 + 2x - 3}{x^2 - 1} = \log 4 \Rightarrow \frac{x^2 + 2x - 3}{x^2 - 1} = 4$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 4x^2 - 4 \Rightarrow 3x^2 - 2x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow x = 1 \text{ یا } x = -\frac{1}{3}$$

چون هیچ کدام از دو جواب در دامنه لگاریتم قرار نمی گیرند (با جایگذاری در ریشه فوق در عبارت صورت سؤال داخل \log منفی یا صفر می شود)، پس معادله جواب ندارد.

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(امیر زراندوز)

۱۱۳- گزینه «۴»

$$R(x) = x.p = 200x$$

$$200x - x^2 - 180x + 100 = \text{تابع هزینه} - \text{تابع درآمد} = \text{تابع سود}$$

$$\Rightarrow \text{تابع سود} = -x^2 + 20x + 100 \Rightarrow x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-20}{2(-1)} = 10$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۶ تا ۱۱۳)

(کوروش داودی)

۱۱۴- گزینه «۲»

$$x = 2000 - 4p \Rightarrow 4p = -x + 2000 \xrightarrow{\div 4} p = -\frac{1}{4}x + 500$$

$$\text{تابع درآمد } R(x) = x.p = x\left(-\frac{1}{4}x + 500\right) = -\frac{1}{4}x^2 + 500x$$

$$\Rightarrow x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-500}{2\left(-\frac{1}{4}\right)} = \frac{500}{\frac{1}{2}} = 1000$$

$$p = -\frac{1}{4}x + 500 \xrightarrow{x_{\max}=1000} p_{\max} = -\frac{1}{4}(1000) + 500 = 250$$

$$\Rightarrow R_{\max} = x_{\max} \times p_{\max} = 1000 \times 250 = 250000$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۶ تا ۱۱۳)

(کوروش داودی)

۱۱۵- گزینه «۲»

$$\log 36^2 - \log 5^2 + \log(\sqrt{200})^2 - \log 2^3$$

$$= \log(6^2)^2 - \log 25 + \log 200 - \log 8$$

$$= \log 6 + \log 200 - (\log 25 + \log 8)$$

$$= \log(6 \times 200) - \log(25 \times 8) = \log \frac{6 \times 200}{25 \times 8} = \log 6$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

ادبیات فارسی سال چهارم

۱۲۱- گزینه «۴»

(نسرین مقرب‌پرست)

در بیت گزینه «۴»، «دگر» در هر دو مصراع ردیف و «بار» و «کار» واژگان قافیه هستند. در واژه‌های «رسم» و «نکنم» «م» را باید حروف الحاقی در نظر بگیریم، لذا این دو واژه قافیه نمی‌سازند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جمع» اول در مصراع اول با «شمع» در مصراع دوم = قافیه (۱) / «دل‌گشایش» و «جان‌فزایش» = قافیه (۲) / «جمع است»: ردیف

گزینه «۲»: «کرم» و «نعم» = قافیه (۱) / «ایوان» و «دیوان» = قافیه (۲)

گزینه «۳»: «روشن» و «گلشن» = قافیه (۱) / «عالم» و «آدم» = قافیه (۲) توجه داشته باشید که وجود واژه «گشت» بین دو قافیه موجب بهم خوردن ذوقافیتین نمی‌شود.

(ادبیات فارسی سال چهارم، قافیه، صفحه ۱۱)

۱۲۲- گزینه «۲»

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

قافیه‌های درست عبارت‌اند از: زنان - زیان (بر اساس تبصره (۴)، به علت تفاوت معنای «ان» قافیه درست است، مقتلی - مقبلی (بر اساس تبصره (۳)، تفاوت مصوت‌های کوتاه، به شرط داشتن حرف الحاقی عیب قافیه محسوب نمی‌شود) و خوانده‌ای - درمانده‌ای («ای» حروف الحاقی و «اند» حروف اصلی هستند).

(ادبیات فارسی سال چهارم، قافیه، صفحه‌های ۸ تا ۱۲)

۱۲۳- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۴»: مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن فعلن

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۵)

۱۲۴- گزینه «۳»

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

وزن همه ابیات U---U---U---U است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: UU---U---UU---U (هجای ششم و چهاردهم)

گزینه «۲»: U---U---U---U (هجای یازدهم)

گزینه «۳»: UU---U---U---UU (هجای دوم، یازدهم و چهاردهم)

گزینه «۴»: U---U---U---U (فاقد تغییر کمیت مصوت)

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

۱۲۵- گزینه «۴»

(سید جمال طباطبایی نژاد)

وزن هر چهار بیت «مفاعلتن فعلاتن مفاعلتن فعلن» است.

در مصراع اول گزینه «۱»: آ ری

ابدال

در مصراع اول گزینه «۲»: لب بیک (در مصراع دوم حرفی هم ابدال دارد).

ابدال ابدال

در مصراع اول گزینه «۳»: آ گاه

ابدال

گزینه «۴»: در مصراع دوم، «ساقی» هجای بلند کوتاه می‌شود (= اختیار زبانی).

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۱۲۶- گزینه «۳»

(سراسری ۹۷)

بیت صورت سؤال بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است.

اختیارات: (گویی) ابدال، (بطّ) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند، (زده است) حذف همزه، بلند بودن هجای پایانی

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، ترکیبی)

۱۲۷- گزینه «۱»

(همیر مهرثی)

وزن این مصراع «مفعول مفاعلتن فعولن» و از گروه ۹ وزن‌های عروضی است. سایر گزینه‌ها از گروه ۴ اوزان عروضی هستند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۵۲ و ۵۵)

۱۲۸- گزینه «۲»

(همیر مهرثی)

وزن بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» (هزج مثنی‌اخر مکفوف مجبوب) است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۲)

۱۲۹- گزینه «۳»

(همیر مهرثی)

وزن بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

گزینه «۲»: مفاعلتن فاعلتن مفاعلتن فاعلتن

گزینه «۴»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

شعر مذکور در وزن فاعلاتن سروده شده و گاه به صورت محذوف (فاعلن / فع) درآمده است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۶۰)

۱۳۱- گزینه «۱»

(همیر مهرثی)

گزینه‌های «۲» و «۴» ویژگی سبک سعدی و گزینه «۳» از ویژگی‌های نثر متکلف و مصنوع است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۳۹- گزینۀ «۴» (میترا لکاوندر)
در گزینۀ «۴» به این موضوع که بدون عشق، انسان مرده‌ای بیش نیست، اشاره نشده است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهومی، صفحه ۱۵۳)

۱۴۰- گزینۀ «۴» (عارفه سادات طباطبایی نژاد)
مفهوم سه بیت نخست، فنا شدن در راه معشوق و رسیدن به بقا است. بیت گزینۀ «۴»، اشاره به ناز معشوق و نیاز عاشقان دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهومی، صفحه ۱۰۸)

عربی سال چهارم

۱۴۱- گزینۀ «۲» (علی اکبر ایمان پرور)
«یا آیها الناس»: ای مردم / «لا تحقروا»: کوچک شمارید / «شیئاً من الشرّ»: چیزی از بدی / «و إن صغراً»: اگرچه کوچک باشد (إن حرف شرط است و فعل بعدش در زمان مضارع (حال) معنی می‌شود) / «أغیبنکم»: چشمانتان، نظرهايتان / «یستبّب»: به بار می‌آورد.

(عربی سال چهارم، ترجمه، صفحه ۱۸)

۱۴۲- گزینۀ «۳» (فرشته صدیقی)
«باب العمل»: دروازه کار / «مفتوح»: باز / «امام»: در برابر / «المُجدّ»: (انسان) کوشا / «المُتأیر»: پابرجا، استوار / «التجاح»: موفقیت / «حلیفه»: هم‌پیمان او / «دائماً»: همواره، همیشه

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۳- گزینۀ «۳» (سیدمهرعلی مرتضوی)
«لن یُثیب المؤمنین»: به مؤمنان پاداش نخواهد داد (فعل مستقبل منفی) / «علی الحسنات آتی...»: برای خوبی‌هایی که... / «لا تنفع»: سود نمی‌رساند / «عباده»: بندگانش / «لا تخفّف عن الّامهم»: از دردهایشان نمی‌کاهد

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۴- گزینۀ «۳» (درویشعلی ابراهیمی)
«فَتَحَ»: باز کرد / «أمام الأدب»: در برابر ادبیات / «أفاقاً»: افق‌هایی / «عوالم»: جهان‌هایی

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: «وقتی اسلام آمد تغییرات ژرف زیادی ایجاد کرد.» صحیح است.

گزینۀ «۲»: «در ارزش‌های زندگی مردم در شبه جزیره عربی و بقیۀ کشورها، صحیح است.

گزینۀ «۴»: «نزول قرآن کریم اثری عظیم در به‌وجود آمدن علوم بلاغت داشت.» صحیح است.

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۵- گزینۀ «۱» (حصین رضایی)
هرکس: «من (شرطی)» / مشاهده نکند (فعل شرط): «لم یُشاهد» / در آغاز: «فی البداية» / رها نمی‌کند: «لم یندع» / تغییر می‌دهد (عطف به جواب شرط): «غیّر» / روش: «أسلوب»

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۳۲- گزینۀ «۴» (سید جمال طباطبایی نژاد)
در سه گزینۀ «۱»، «۲» و «۳» سرزنش و بدگویی از معشوق مشاهده می‌شود که از ویژگی‌های واسوخت است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۰۵)

۱۳۳- گزینۀ «۴» (عمید مهرشی)
عناقا: پرندۀ افسانه‌ای، همچون ققنوس، عظیم‌الجثه که هزار سال عمر می‌کند و در فرهنگ اسلامی معادل «سیمرغ» است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، واژه، واژه‌نامه)

۱۳۴- گزینۀ «۴» (مهدی حسینی)
اکتفا کردن به شکل ظاهری اثر یعنی توجّه به نقد لغوی کافی نیست و منتقد می‌باید به بحث در باب جوهر و معنی و مضمون یک اثر ادبی نیز بپردازد و هدف و غرض خاص شاعر یا نویسنده را بازگو کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، نقر ادبی، صفحه ۱۷۲)

۱۳۵- گزینۀ «۱» (بهجت فروزانفر)
در این عبارات لغات عربی و اصطلاحات دینی به‌ضرورت آمده است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، نقر ادبی، صفحه ۱۹۲)

۱۳۶- گزینۀ «۲» (سید جمال طباطبایی نژاد)
در متن سؤال از پادشاه خواسته می‌شود غرور و تکبر را رها کند و در گزینۀ «۲» نیز بر خاکساری و فروتنی تأکید دارد.

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: شاعر از دل خود می‌خواهد که از مشکلات طریقت نترسد.

گزینۀ «۳»: ارزش قناعت

گزینۀ «۴»: کار را به کاردان سپردن

(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهومی، صفحه ۸۸)

۱۳۷- گزینۀ «۲» (رویا رمانی)
در اصطلاحات عرفا، روان انسان آن‌گاه که محل معارف الهی قرار می‌گیرد، «قلب» نامیده می‌شود.

(ادبیات سال چهارم، مفهومی، صفحه ۱۵۰)

۱۳۸- گزینۀ «۲» (فائزه یعفری)
بیت گزینۀ «۲» مفهوم کلی عبارت صورت سؤال را بیان می‌کند و این دو به این معنا هستند که زر و سیم در نزد انسان بخیل و دنیا پرست همیشه پنهان است و آن را خرج نمی‌کند.

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: زر و مال را باید استفاده کرد و برای ذخیره کردن نیستند.

گزینۀ «۳»: انسان جوان مرد مال خود را ذخیره نمی‌کند و هنگامی که مالی به دستش می‌رسد در همان لحظه و با دست دیگرش آن را استفاده می‌کند.

گزینۀ «۴»: طبع بخیلی با تو همراه گشته و به همین راحتی از تو جدا نمی‌شود و رهایت نمی‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، مفهومی، صفحه ۹۶)

۱۴۶- گزینہ «۴»

(حسین رضایی)

فعل «يَحْتَسِنُ» با فکت ادغام صحیح است. (يَحْتَسِنُ)

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۴۷- گزینہ «۲»

(امیر طریقی)

حرکت گذاری صحیح کلمات در عبارت مورد سؤال، این گونه است: «إِنْ تَصْلُحْ سَرِيْرَتَكَ تَحْسُنْ سِيْرَتَكَ.»

«إِنْ»: حرف شرط جازم دو فعل و مبنی بر سکون / «تَصْلُحْ»: فعل شرط و مجزوم (فعل لازم است و مفعول به منصوب نمی گیرد) / «سَرِيْرَةٌ»: فاعل و مرفوع / «تَحْسُنْ»: جواب شرط و مجزوم / «سِيْرَةٌ»: فاعل و مرفوع.

(عربی سال چهارم، حرکت گذاری، صفحه های ۳۶ و ۳۷)

۱۴۸- گزینہ «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

حرکت گذاری درست عبارت این چنین است:

«فِي تَصْرِيفِ الْأَعْمَالِ الْمَهْمُورَةِ لَا يَحْدُثُ تَغْيِيرٌ إِلَّا فِي بَعْضِ الصَّيَغِ وَلَا فَرْقٌ بَيْنَ تَصْرِيفِهِ وَ تَصْرِيفِ الْفِعْلِ السَّالِمِ!»

(عربی سال چهارم، حرکت گذاری، صفحه ۷۸)

۱۴۹- گزینہ «۳»

(کتاب نوروز)

کلمه «دراسات» اسمی جمع و مؤنث و جامد و معرفه (معرفه به اضافه) و معرب و منصرف است که نقش مفعول به برای «أَنْ تَوَاصَلِي» را دارد و به کسره (اعراب فرعی) منصوب است.

تشریح سایر گزینہها:

در گزینہ «۱»: (للمخاطبات- لازم- الضمير البارز «ن») و در گزینہ «۲»: (من باب تفاعل) و در گزینہ «۴»: (مشتق، ممنوع من الصرف و مجرور) نادرست است.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۱۵۰- گزینہ «۳»

(علی اکبر ایمان پرور)

«الجاهلون»: اسم - جمع - مذکر - معرف ب «ال» - معرب - مشتق (اسم فاعل) - منصرف - صحیح الآخر / فاعل و مرفوع به واو (اعراب فرعی)

تشریح سایر گزینہها:

گزینہ «۱»: «المؤمنين»: اسم - جمع - مذکر - معرفه - معرب - مشتق اسم فاعل - منصرف - صحیح الآخر / مضاف الیه و مجرور به (ی) دارای اعراب فرعی

گزینہ «۲»: «خاطَبَ»: فعل ماضی - مفرد مذکر غائب (لغائب) - متعدی - معلوم - ثلاثی مزید از باب مفاعلة - مبنی بر فتح - صحیح و سالم از ریشه خَطَبَ / فعل ماضی و فاعلش الجاهلون و جمله فعلیه

گزینہ «۴»: «قالوا»: جمع مذکر غائب (لغائبین) - متعدی - معلوم - ثلاثی مجرد - مبنی بر ضم - معتل اجوف / فعل و فاعلش ضمیر بارز واو

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۱۵۱- گزینہ «۲»

(درویشعلی ابراهیمی)

کلمات (از دیداد - العلم - ارغام - جمال - اصلاح - العمل) همه مصدر هستند.

تشریح سایر گزینہها:

گزینہ «۱»: مصدری وجود ندارد.

گزینہ «۳»: مصدری وجود ندارد.

گزینہ «۴»: «الحضارة - قوّة» مصدر هستند.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۱)

۱۵۲- گزینہ «۴»

(نگلور سراسری ۹۳)

در این گزینہ، بین «الطالبات» که فاعل است و فعل «حَضَرَت»، جار و مجرور «فی المدرسة» فاصله انداخته است، بنابراین، فعل جایزالتأیث است و می تواند به صورت مذکر یعنی «حضر» نیز بیاید.

تشریح سایر گزینہها:

گزینہ «۱»: فاعل فعل «تفوح» ضمیر مستتر «هی» است که به اسم مؤنث «رائحة» برمی گردد.

گزینہ «۲»: فاعل «الطالبات» یک اسم مؤنث حقیقی است که بدون فاصله از فعل آمده است.

گزینہ «۳»: فاعل فعل «ترتی» ضمیر مستتر «هی» است که به اسم مؤنث «المعلمة» برمی گردد.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۶)

۱۵۳- گزینہ «۳»

(علی اکبر ایمان پرور)

«العلم - الخیر = خوبی - أهل - الكسَل = تنبلی»: اسم جامدند، «أَطْلَبَ»: فعل امر، «ما أَبْعَدَ»: صیغه تعجب می باشد که برای حرف و فعل می بحث جامد و مشتق مطرح نمی شود.

تشریح سایر گزینہها:

گزینہ «۱»: «مَفَاتِح» جمع «مِفْتَاح» مشتق اسم آلت

گزینہ «۲»: «الدُّنْيَا» مشتق اسم تفضیل، «الْآخِرَةَ» مشتق اسم فاعل، «خَيْرٌ» مشتق اسم تفضیل = بهتر

گزینہ «۴»: «التَّجَار» جمع «تاجر» مشتق اسم فاعل، «فَتَى ذُكَيَّ» مشتق صفت مشبّهه

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۱)

۱۵۴- گزینہ «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)

هرگاه «ما» در انتهای یکی از حروف مشبّهة بالفعل بیاید، این حروف را از کار می اندازد و به همین دلیل «ما»ی «کافه» نامیده می شود. (إنّما الفقر ...)

(عربی سال چهارم، نواسخ، صفحه ۳۵)

۱۵۵- گزینہ «۳»

(امیر طریقی)

در این گزینہ، کلمه «تَوَاضَعُ» به معنی «فروتنی کن»، فعل امر حاضر و مبنی است، البته، فعل دوم این گزینہ یعنی «تَرْفَعُ»، مضارع مجزوم به صیغه للغائب و معرب است.

توضیح تکتة درسی:

همه صیغه های فعل ماضی و هر شش صیغه فعل امر حاضر، مبنی است و در فعل مضارع، صیغه های ۶ و ۱۲ یعنی جمع های مؤنث، مبنی و ۱۲ صیغه دیگر، معرب هستند.

توضیح این که اگر صیغه های معرب فعل مضارع مرفوع را مجزوم کنیم، باز هم این صیغه ها، معرب هستند و مبنی نمی شوند.

تشریح سایر گزینہها:

گزینہ «۱»: «ينظر» فعل مضارع للغائب، مجزوم به لام جازمه و فعل معرب است.

گزینہ «۲»: «يُكْسَل» فعل مضارع للغائب مجزوم به لای ناهیه و فعل معرب است.

گزینہ «۴»: «أُظْلَمَ» فعل مضارع متکلم وحده مجزوم به نم جازمه و فعل معرب است.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه ۲۷)

۱۵۶- گزینه «۲»

(حسین رضایی)

صورت صحیح آن: «التلامیذ قائمون (جمله حالیه و محلاً منصوب)»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «و + قد + فعل ماضی (جمله فعلیه و حالیه)

گزینه «۳»: «التلامیذ»: مبتدا، «يقومون»: فعل و فاعل - خبر (جمله اسمیه و حالیه)

گزینه «۴»: شکل صحیح گزینه «۲»

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۶۱)

۱۵۷- گزینه «۳»

(درویشعلی ابراهیمی)

کلمه «ما» اسم موصول است و فعل «تسمع» به همراه فاعل آن، یعنی ضمیر مستتر «هی»، جمله صله است و ضمیر «ه» (مفعول به) که حذف شده است، «عائد صله» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «عائد صله، ضمیر مستتر «هی» در فعل مجهول «ستدرس» و در گزینه «۲»، «عائد صله، ضمیر مستتر «هو» در فعل «جادل» و در گزینه «۴» نیز عائد صله، ضمیر مستتر «هو» در فعل مجهول «وُجِدَ» است.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۷)

۱۵۸- گزینه «۲»

(حسین رضایی)

«اليوم» در این جمله قید زمان و مفعول فیه است و «مساعدة»: مفعول به برای فعل «طلب» است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۵۹- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

تمییز «وزن»، «مقدار» و «مساحت» می‌توانند مجرور به حرف جرّ «مِن» شوند، در نتیجه «جملاً» که در این جا تمییز است، این امکان را دارد. (ذرةً من الجمال)

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۶۲)

۱۶۰- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«المنی» اسم مقصور است و اسم مقصور هیچ‌گاه علامت اعراب را به صورت ظاهری نمی‌پذیرد، باید توجه داشت که اسم منقوص در حالت نصب علامت اعراب ظاهری دارد و اسم مضاف به ضمیر «یاء» نیز در سایر موقعیت‌ها می‌تواند علامت ظاهری بگیرد.

ضمناً در گزینه «۲»، «یغشی و تجلی» فعل هستند، نه اسم.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه ۲۷)

تاریخ‌شناسی

۱۶۱- گزینه «۲»

(ناهدی یاری)

مورخ علاوه بر ضبط و نقل گذشته‌ها و گزینش در آن‌ها، باید به بازگویی و شرح و توضیح تاریخ نیز بپردازد، زیرا جامعه و فرهنگ بشری مدام در حال تغییر و تحول است. مورخی که دروغ بگوید، موجب اشتباه و تحریف در تاریخ می‌شود.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۷)

۱۶۲- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۳)

در گاه‌شماری هجری قمری، سال ۳۵۴ شبانه‌روز است و در سال‌های کبیسه ۳۵۵ شبانه‌روز محاسبه می‌شود.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۱۸)

۱۶۳- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۳)

علاوه بر حضور فرهنگ شفاهی، عواملی چون گذشت زمان، تحول فرهنگ‌ها، اعمال سلیقه، نفوذ اغراض و اهداف و دخالت تعصبات اعتقادی و قومی، از مهم‌ترین عوامل دگرگونی اخبار و داستان‌ها در فرهنگ شفاهی و یا به عبارتی تبدیل رخدادهای تاریخی به افسانه‌ها هستند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۳۶)

۱۶۴- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۰، با تغییر)

دوران «اساطیری» یا «افسانه‌ای» در تاریخ ایران پیش از اسلام، بر اساس شاهنامه و نوشته مورخان ایرانی، از «پیشدادیان» تا دوره «کیخسرو»، پادشاه کیانی می‌باشد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۳۸)

۱۶۵- گزینه «۲»

(فاطمه میرناصری)

در زمینه شیوه‌های معماری و شهرسازی، روش‌ها و مسائل تعلیم و تربیت، شکل و نوع آلات موسیقی، مطالبی زنده و گویا در تابلوهای نقاشی یافت می‌شود که مربوط به تاریخ فرهنگ و تمدن است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۶۶- گزینه «۳»

(آزمین معمار)

گاه پیش می‌آمد که فرصت برای ضرب سکه جدید نبود و یا سکه‌های معتبری به‌دست می‌آمد که نیازی به ضرب مجدد نداشت، در این صورت، انگ (مهر) کوچکی ساخته و بر گوشه سکه قدیمی می‌زدند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۷۶)

۱۶۷- گزینه «۲»

(فیبیه مهی)

محتوای غزل‌های عصر مشروطه دیگر احساسات عاشقانه و شخصی نیست و غزل‌های خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی، آینه تمام‌نمای اوضاع اجتماعی و فرهنگی شیراز در دوران حکومت آل‌اینجو و آل مظفر است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۰)

۱۶۸- گزینه «۲»

(فارج از کشور ۹۰)

در تاریخ ایران، از دوران معاصر به خصوص «پس از مشروطه»، نگارش حسب حال رایج‌تر و متنوع‌تر شد، به طوری که بخش مهمی از میراث فرهنگی ما را شامل می‌شود؛ زیرا این‌گونه آثار، حقایق تاریخی، اخلاقی و اجتماعی فراوانی را در برمی‌گیرند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۷)

۱۶۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

عده‌ای از نویسندگان، به نوشتن شرح‌حال افراد هم اقدام می‌کردند که رجال و فیات (درگذشتگان) خوانده می‌شدند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۶)

۱۷۹- گزینه «۴» (ترمین معمار)

اطلاعات موجود در نقشه‌های تاریخی، از ارائه اطلاعات فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و جمعیتی ناتوان هستند.

نقشه‌های تاریخی ابزاری سودمند در آموزش تاریخ محسوب می‌شوند.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۸۰- گزینه «۴» (ماهان آشوری)

به کمک حلقه‌هایی که شبیه به درخت هستند، می‌تواند کار یک جغرافی‌دان را انجام دهد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۶۲)

جغرافیای سال چهارم

۱۸۱- گزینه «۲» (زهره بعفریان)

جغرافیا دارای سه شاخه اصلی و چندین شاخه فرعی است که هر یک از آن‌ها از علوم خاصی بهره می‌گیرند. سنجنش از دور و GIS از «علوم فضایی»، نقشه‌کشی (کار توگرافی) از «هندسه»، روش‌های کمی در جغرافیا از «آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات» و ژئومورفولوژی از «زمین‌شناسی» بهره می‌گیرد.

(بجغرافیای سال چهارم، ماهیت و قلمرو دانش جغرافیا، صفحه ۵)

۱۸۲- گزینه «۱» (آذر نوری پروبوردی)

در سیستم بسته (چرخه آب، چرخه کربن) ماده یا انرژی موجود در آن به صورت پایان‌ناپذیر تکرار می‌شود. در سیستم باز (سیستم شهر) مواد جدید دوباره به سیستم برمی‌گردند.

(بجغرافیای سال چهارم، سیستم پیوسته، صفحه ۱۳)

۱۸۳- گزینه «۳» (کنکور سراسری ۹۳)

پژوهش‌های علمی از نوع پژوهش‌های کاربردی‌اند؛ زیرا از نتایج آن‌ها برای جلوگیری از تکرار رویداد یا حادثه نامطلوب استفاده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از ویژگی‌های روش تفکر سیستمی آن است که در آن از روش‌های کمی و آماری بیش‌تر استفاده می‌شود تا پیش‌بینی و آینده‌نگری آسان‌تر و دقیق‌تری برای محیط و یا جوامع صورت گیرد.

گزینه «۲»: در پژوهش توصیفی پژوهشگر در پی یافتن پاسخ سؤال مربوط به چگونگی است و با بررسی وضعیت موجود، ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و ارتباط بین متغیرها را مشخص می‌کند.

گزینه «۴»: پژوهش بنیادی به منظور کشف اصول و قوانین کلی حاکم بر روابط پدیده‌ها انجام می‌شود.

(بجغرافیای سال چهارم، راه و روش پژوهش‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۷۰- گزینه «۳» (آرزو میرزایی)

این روزنامه‌ها به انتشار اخباری درباره رویدادهای داخلی و تحلیل آن‌ها که در روزنامه‌های داخلی اجازه چاپ نمی‌یافتند، می‌پرداختند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۵۲)

۱۷۱- گزینه «۲» (آذر مسموری)

از این دوران به بعد، توجه به زبان عربی و نوشتن آن دچار دگرگونی شد.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۸)

۱۷۲- گزینه «۲» (آذر مسموری)

موارد این گزینه، این روند را به‌درستی نشان می‌دهد.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۵)

۱۷۳- گزینه «۳» (ماهان آشوری)

نشریات و به‌خصوص روزنامه‌ها، از نقد مورخان به دور نیستند، زیرا از نظر مورخان نمی‌توان همه مطالب آن‌ها را بدون ارزیابی پذیرفت.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۵۰)

۱۷۴- گزینه «۴» (شیوا شریف‌زاد)

با توجه به این‌که فیلم و سینما وقایع را در جریان حرکتی نمایشی در معرض دید بینندگان خود قرار می‌دهند، می‌توان ادعا نمود که اختراع فیلم و سینما به مثابه تحقق آرزوی دیرین مورخان جهت دیدن رویدادهای گذشته است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۹۱)

۱۷۵- گزینه «۱» (آذر مسموری)

مراغه شهری دژی است که در زمان ایلخانان به عنوان پایتخت انتخاب شده بود.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۳۵)

۱۷۶- گزینه «۱» (قارچ از کشور ۹۳)

در پی رشد جوامع انسانی و پدید آمدن شیوه معیشت کشاورزی، نمایش قالب مراسم جادویی طلب باران یا مراسم شادی و شکرگزاری، به مناسبت فصل برداشت محصولات کشاورزی به حیات خود ادامه داد. کشاورزان اولیه می‌پنداشتند که این نمایش‌ها سبب غلبه و تسلط آنان بر قوای طبیعت خواهد شد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۸۹)

۱۷۷- گزینه «۴» (فاطمه سقایی)

خدای نامه‌ها به باور برخی پژوهشگران، سال شمار وقایع فرمانروایان ساسانی بوده که مبنای کار مورخان مسلمان قرار گرفته است.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۸)

۱۷۸- گزینه «۴» (مبیه مهبی)

عواملی همچون زبان فارسی، دین اسلام و آیین زرتشت و نیز موقعیت جغرافیایی ایران در شکل‌گیری هویت ایرانیان تأثیری پایدار داشتند.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۵)

۱۸۴- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۹۳)

هر سانتی متر بر روی مقیاس ترسیمی داده شده، معادل صد کیلومتر (صد هزار متر) در روی زمین است. به عبارت دیگر مقیاس کسری آن ۱ بر روی ۱۰۰۰۰۰ است.

شروع طبقه بندی مقیاس این سؤال به صورت صدتایی (صد کیلومتر یا صد هزار متر)، به روشنی نشان می دهد که این مقادیر در تقسیم بندی نقشه های کوچک مقیاس که مقادیر بالاتر از ۱۰۰۰۰۰ را در بر می گیرد، جای دارد و برای نقشه قاره ها و کشورهای بزرگ کاربرد دارد.

(یغرافیای سال چهارم، نقشه و فرایندهای آن، صفحه های ۳۴ و ۳۶)

۱۸۵- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

در مورد گودال و دره ها، ارتفاع دایره های تودرتو به سمت داخل کاهش می یابد.

اگر بخواهیم مناطق مسکونی و صنعتی را نشان دهیم باید از علائم سطحی استفاده کنیم.

برای نشان دادن خیابان از علائم خطی استفاده می شود.

(یغرافیای سال چهارم، نمایش شکل زمین، صفحه های ۵۶ و ۶۱)

۱۸۶- گزینه ۴»

(صیبه مهبی)

با کمک نرم افزار Surfer امکان طراحی و ترسیم وضعیت توپوگرافی سطح زمین فراهم می شود.

(یغرافیای سال چهارم، کاربرد رایانه در یغرافیا، صفحه ۷۱)

۱۸۷- گزینه ۴»

(صیبه مهبی)

اگر بخواهیم در یک منطقه و در مکانی مناسب یک کارخانه یا شهرک صنعتی ایجاد کنیم، باید معیارهایی چون فاصله از مراکز مسکونی، وجود زمین بایر، سهولت دسترسی، وجود منابع آب، شیب زمین و ... را در نظر بگیریم.

جغرافیادانان از گذشته های دور در پژوهش های خود داده های مربوط به مناطق مختلف را به اشکال گوناگون جمع آوری، طبقه بندی و تجزیه و تحلیل کرده و همواره سعی داشته اند نتیجه کار خود را به صورت های گوناگون مثل کتاب، گزارش، مقاله یا نقشه نمایش دهند.

(یغرافیای سال چهارم، سیستم های اطلاعات یغرافیایی، صفحه ۸۹)

۱۸۸- گزینه ۲»

(صیبه مهبی)

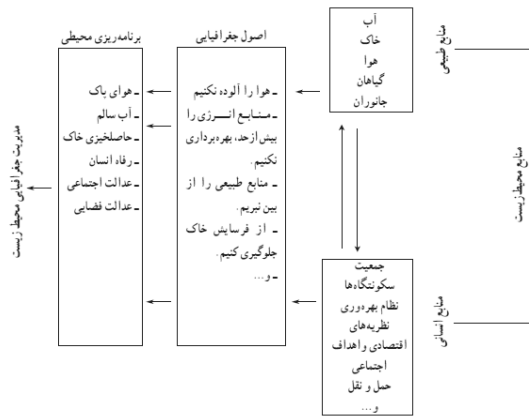
مدل مفهومی یا استنتاجی: این مدل ها از روی یک فرضیه یا نظریه جغرافیایی تعریف و طراحی می شوند؛ مانند مدل فون تونن.

در این مدل رابطه بین فاصله از مرکز شهر، قیمت محصولات کشاورزی و کاربردهای زمین را با دایره متحدالمرکز نشان داده اند. در مدل مکان یابی کشاورزی، اراضی زراعی نزدیک به مرکز شهر و بازار به تولید کالاهای پر حجم و فاسدشدنی مانند سبزی، میوه، گوشت و لبنیات اختصاص داده می شود تا این کالاها سریع تر به بازار مصرف برسند و حمل و نقل نیز ارزان تمام شود. نواحی دورتر از مراکز شهری به طور گسترده به گیاهان مرتعی، تولید غلات تجاری و گلهداری اختصاص می یابد.

(یغرافیای سال چهارم، مدل های یغرافیایی، صفحه ۱۰۰)

۱۸۹- گزینه ۳»

(علی ممد کریمی)

(یغرافیای سال چهارم، نقش یغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۸)

۱۹۰- گزینه ۲»

(صیبه مهبی)

آمایش سرزمین برنامه های است که به تنظیم رابطه انسان و فضا و فعالیت هایش به منظور بهره برداری منطقی از همه امکانات، از جهت تعادل منطقه ای، بهبود وضعیت مادی و معنوی انسان و حفاظت از محیط زیست می پردازد. هدف آمایش سرزمین، سازماندهی مطلوب فضا به منظور رسیدن به توسعه پایدار است. آمایش سرزمین با ساماندهی فعالیت ها ارتباط متقابل دارد.

(یغرافیای سال چهارم، یغرافیا و آمایش سرزمین، صفحه های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۹۱- گزینه ۱»

(آژر ممدوری)

شکل بخشی از یک نقشه شهری است. نقشه های شهرسازی جزو نقشه های بزرگ مقیاس و انسانی هستند.

(یغرافیای سال چهارم، نقشه و فرایندهای آن، صفحه های ۳۶ و ۳۷)

۱۹۲- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۸۸)

یکی از ماهواره هایی که در «مطالعات هواشناسی» از آن استفاده می شود، «نوا» است. این ماهواره که در ارتفاع ۸۷۰ کیلومتری قرار گرفته، هر ۱۰۱ دقیقه یکبار به دور زمین می چرخد و داده هایی مانند میزان دما، رطوبت، ویژگی لایه های ابر و ... را در ارتفاعات مختلف جو دریافت کرده و به ایستگاه های زمینی مخابره می کند.

(یغرافیای سال چهارم، سنسور، دور، صفحه ۸۱)

۱۹۳- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

مدیریت محیط زیست بهترین شیوه برای جلوگیری از تخریب محیط زیست است. هدف مدیریت جغرافیایی محیط زیست، حفاظت و بهره برداری از منابع طبیعی، بدون برهم زدن تعادل محیط، جهت بهبود زندگی انسان هاست.

(یغرافیای سال چهارم، نقش یغرافیا در مدیریت محیط، صفحه های ۱۰۷ و ۱۰۸)

علوم اجتماعی

۲۰۱- گزینه «۲» (آزر معموری)

فرهنگی که به‌سوی جهانی شدن حرکت می‌کند، بر دو گونه است: ۱- فرهنگ سلطه یا استکبار ۲- فرهنگ حق

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۰۲- گزینه «۲» (آزر معموری)

فرهنگ‌های مذکور، به‌ترتیب، فاقد ویژگی‌های «مسئولیت و تعهد»، «معنویت» و «عدالت و قسط» هستند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۰۳- گزینه «۱» (آزینا پیرقی)

ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا سال ۸ هجری یعنی تا فتح مکه، در برابر اسلام مقاومت آشکار کرده بود و از آن پس، در پوشش نفاق خزیده بود. این ارزش‌ها در دوران خلافت، به‌تدریج اقتدار جامعه اسلامی را در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان بخشید.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۷)

۲۰۴- گزینه «۱» (عمارالربین صالحیان)

امپریالیسم یا سلطه غرب می‌تواند صورت‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی داشته باشد که صورت فرهنگی آن، هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، فرو ریزد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۹)

۲۰۵- گزینه «۲» (عمارالربین صالحیان)

طی قرون وسطی، ارباب کلیسا به رغم آنکه از شعارها و مفاهیم معنوی پوشش می‌گرفتند، با رویکرد دنیوی خود، نوعی دنیاگرایی و سکولاریسم عملی را دنبال می‌کردند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح - غلط

گزینه «۳»: صحیح - صحیح

گزینه «۴»: صحیح - صحیح

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۳۲)

۲۰۶- گزینه «۱» (ماهان آشوری)

دو عبارت اول به چالش بین رویکرد نظری و عملی کلیسا و عبارت سوم به چالش اربابان و قدرت‌های محلی با قدرت کلیسا اشاره دارد.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه ۷۶)

۲۰۷- گزینه «۴» (ماهان آشوری)

بسط جهانی قدرت غرب: به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

صنعت: پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

اعلام گسست از دین: پیدایش قدرت‌های سکولار

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۱۹۴- گزینه «۱»

(ماهان آشوری)

در سیستم تصویر مسطح (قطبی) کاغذ حساس عکاسی را در نقطه قطب شمال بر کره جغرافیایی مماس می‌کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سیستم تصویر مخروطی

گزینه «۳»: سیستم تصویر استوانه‌ای

گزینه «۴»: در سیستم تصویر مسطح هرچه از مرکز قطب دور شویم تصاویر از شکل طبیعی خارج می‌شوند.

(یغرافیای سال چهارم، نمایش شکل زمین، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

۱۹۵- گزینه «۱»

(آزر معموری)

پسخوراند منفی در یک سیستم اگرچه زیان‌آور است، اما در نهایت، سبب بقای سیستم می‌شود. گزینه‌های دیگر نشان‌دهنده پسخوراند مثبت هستند.

(یغرافیای سال چهارم، سیستم پیست، صفحه ۱۴)

۱۹۶- گزینه «۲»

(فاطمه سفایی)

در سیستم سنجنده فعال، سنجنده خود دارای منبع انرژی است و با ارسال انرژی به پدیده‌ها و دریافت بازتاب آن‌ها، داده‌ها را جمع‌آوری می‌کند. رادارها نمونه‌هایی از این سنجنده‌ها هستند. وقتی امواج نور خورشید به اشیاء می‌تابد، انرژی مشخصی بازتاب می‌شود اما هر پدیده با شدت و ضعف خاصی نور خورشید را منعکس می‌کند. درصد بازتابندگی گیاهان بیش از آب یک رودخانه صاف است.

(یغرافیای سال چهارم، سنسور، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۹۷- گزینه «۴»

(آزر معموری)

در گذشته، به‌وسیله نورپردازی و ایجاد سایه روشن بر روی نقشه، تصویری از ارتفاعات به‌وجود می‌آوردند. بعدها با استفاده از هاشورهای بلند و کوتاه یا فشرده به این امر می‌پرداختند. امروزه از مجموعه منحنی‌های بسته برای این امر استفاده می‌کنند.

(یغرافیای سال چهارم، نمایش شکل زمین، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۹۸- گزینه «۴»

(فاطمه سفایی)

در نقشه‌برداری زمینی، برای گردآوری داده‌ها از منطقه موردنظر با دوربین نقشه‌برداری (تئودولیت)، موقعیت و ابعاد پدیده‌ها را به‌طور مستقیم در روی زمین اندازه‌گیری می‌کنند. فرایند فتوگرامتری به کمک دستگاهی به همین نام و برای تبدیل عکس‌های هوایی به نقشه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(یغرافیای سال چهارم، نقشه و فرایند تهیه آن، صفحه‌های ۳۶ و ۳۸)

۱۹۹- گزینه «۲»

(ماهان آشوری)

عبارت صورت سؤال اشاره به دید کل‌نگر جغرافی‌دانان دارد که یک سیستم را به‌صورت واحد مطالعه می‌کنند.

(یغرافیای سال چهارم، سیستم پیست، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

۲۰۰- گزینه «۴»

(بهروز بهمن)

ترکیب و پردازش داده‌ها، مدل‌سازی، تجزیه و تحلیل فضایی و انطباق نقشه‌ها و تصاویر و سایر اطلاعات مربوط به مرحله سوم یعنی پردازش است و کره جغرافیایی، نقشه و انواع ماکت‌ها و مولاژها جزء مدل‌های فیزیکی هستند.

(یغرافیای سال چهارم، ترکیبی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۹)

۲۰۸- گزینه «۲»

(عمادالبرین صالحیان)

تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن ها به کشورهای استعمارگر می شود. وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر، موجب می شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه ای غیر متعادل انجام شود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه های ۶۲ و ۶۳)

۲۰۹- گزینه «۲»

(آزیتا پیرقی)

جوامع غربی بخشی از علوم طبیعی را که مورد نیاز برای خدمت رسانی به کالاهای غربی است، به کشورهای در حال توسعه آموزش می دهند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۷۰)

۲۱۰- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۲)

مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. از نظر او، چالش های ساختار اجتماعی نظام سرمایه داری، تنها با یک حرکت انقلابی، قابل حل بود. نظام اجتماعی مورد نظر مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه داری عبور می کرد، مالکیت خصوصی را از بین می برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می کرد. مارکسیسم نظریه ای بود که در چارچوب بنیان های فرهنگی غرب، (ارزش ها و آرمان های فرهنگ غرب)، به حل مسایلی می پرداخت که در متن این فرهنگ پدید آمده بود. مارکس قصد عبور از بنیان های نظری فرهنگ غرب را نداشت؛ بلکه در چارچوب همان مبانی به حل مسایل اجتماعی جامعه خود می پرداخت.

توضیح نکته درسی:

نظام های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم قرن هجدهم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می دادند؛ اما آن ها با دو مشکل اساسی مواجه شدند: الف) از بین رفتن آزادی افراد ب) پیدایش طبقه جدید

(علوم اجتماعی، پالش های جهانی، صفحه های ۸۳ تا ۸۵)

۲۱۱- گزینه «۲»

(قاجار از کشور ۹۲)

اصطلاح شمال و جنوب، بعد از جنگ جهانی دوم بیش تر به کار برده شد، زیرا برخی از اندیشمندان معتقد بودند که چالش بلوک شرق و غرب، چالش اصلی نیست بلکه چالش اصلی، چالش بین کشورهای غنی و فقیر است. اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را نسبت به کشورهای غنی و فقیر، کسانی به کار می برند که چالش و نزاع بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود نمی کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز نظر دارند.

اصطلاح مرکز و پیرامون را کسانی به کار می برند که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی در موقعیتی فقیرانه قرار می گیرند. بر اساس این نظر، جوامع غربی، چالش های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیر غربی حل می کنند.

(علوم اجتماعی، پالش های جهانی، صفحه های ۹۳ و ۹۴)

۲۱۲- گزینه «۱»

(فاطمه رمیمی)

غلبه سکولاریسم بر فرهنگ غرب، سبب شده است تا همه ظرفیت های وجودی انسان، متوجه آرمان ها و اهداف دنیوی و این جهانی شود. هنر قرون وسطی، بر ابعاد معنوی و آسمانی انسان، تأکید می کرد و نقاشان، چهره های اسوه های انسانی را در حاله ای از قداست، تصویر و ترسیم می کردند.

روشنگری با رویکرد دنیوی و این جهانی، هنگامی که با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این که مرجعیت وحی را نمی پذیرد، به دئیسم ختم می شود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه های ۳۵، ۳۷ و ۳۹)

۲۱۳- گزینه «۴»

(آزیتا پیرقی)

تشریح موارد نادرست:

- آسیب های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب های مربوط به بحران اقتصادی مجموعه نظام اجتماعی را در بر می گیرد.

- فرهنگی که با حضور گسترده سیاسی و اقتصادی خود دیگر فرهنگ ها را به چالش کشانده است، بیش از همه نیازمند به معرفت و علمی است که حضور جهانی آن را توجیه کند، اما اندیشه های پسا مدرن فاقد این ظرفیت اند.

(علوم اجتماعی، پالش های جهانی، صفحه های ۹۱، ۹۸، ۱۰۰ و ۱۰۱)

۲۱۴- گزینه «۲»

(قاجار از کشور ۹۴)

- اصالت بخشیدن به انسان دنیوی و این جهانی در طول قرن بیستم به پوچ گرایی «نیهیلیسم»، یأس و ناامیدی و به مرگ آرمان ها و امیدها منجر شد. - سال های پایانی قرن بیستم، شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی، در سطوح مختلف زندگی انسان ها بود. برخی از این موج بازگشت که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عنوان «پساسکولاریسم» یاد کردند. - انکار و تردید در روشنگری به منزله انکار و تردید در هویت معرفت شناختی جهان و «شکل گیری جریان های پست مدرن» بود.

(علوم اجتماعی، پالش های جهانی، صفحه های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

۲۱۵- گزینه «۱»

(آزر مهموری)

انتقال بحران به قشر محروم و مستضعف جامعه، می تواند موجب تحریک آنان شود و هم چنین مقاومت محرومان نیز می تواند به دامنه بحران بیفزاید و یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می تواند به فروپاشی نظام های سیاسی منجر شود.

(علوم اجتماعی، پالش های جهانی، صفحه های ۹۱ و ۹۲)

۲۱۶- گزینه «۱»

(ارغوان عبدالملکی)

نخستین بیدارگران اسلامی در ایران، جنبش هایی را برای اصلاح رفتار و ساختار حکومت قاجار به وجود آوردند. دولت قاجار با شمشیر ایل قاجار به قدرت رسیده بود و عالمان شیعی، تعامل خود را با آن ها بر مدار مقاومت منفی سازمان می دادند.

برخی از روشنفکران ناسیونالیست و مارکسیست، حرکت های اجتماعی خود را به صورت مکاتب الحادی آشکار مطرح می کردند و برخی دیگر، از رویارویی مستقیم با اندیشه و باور دینی مردم، خودداری می کردند.

تأسیس لژ آدمیت و لژ بیداری ایرانیان از اقدامات منورالفرکان غرب زده بود.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه های ۱۱۳، ۱۱۴ و ۱۱۶)

۲۱۷- گزینه «۳»

(فرشته آقایی)

جنبش عدالتخانه، حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت، منتقل می‌ساخت و البته در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع، این نوع حاکمیت نیز حاکمیت مطلوب و آرمانی نبود، بلکه حاکمیتی بود که فساد آن از استبداد کم‌تر بود.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۲۱۸- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

- کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند و نظریه پایان تاریخ فوکویاما، همین معنا را القا می‌کرد.

- نظریه جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، نتیجه ورود مجدد دیگر فرهنگ‌ها به عرصه زندگی بشر، معرفی می‌کرد.

- تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای اشباع خلأ معنوی فرهنگ غرب، از فعالیت‌هایی است که دنیای غرب برای مقابله با حرکات مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است، انجام می‌دهد.

- انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدهای بدلی از انقلاب‌های مدرن بودند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۳۶ و ۱۳۷)

۲۱۹- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۴)

تعدادی از گروه‌های فلسطینی، هویت مارکسیستی و تعدادی دیگر اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند. گروه‌های مارکسیستی با هویت الحادی خود، جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند و گروه‌های ناسیونالیستی، از موضع قوم‌گرایی عربی، به اسلام می‌نگریستند و اسلام را از جهت این‌که پدیده‌ای عربی است، می‌پذیرفتند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه ۱۲۹)

۲۲۰- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

بیدارگران نخستین، به دوری مسلمانان از عمل به سنن اسلامی، آگاه بودند و همین امر را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند. برخی از آنان، قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه عمل کردن آن جوامع به دستورات اسلام می‌دانستند و خطر غرب را بیش‌تر در رفتار سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه ۱۱۰)

فلسفه سال چهارم

۲۲۱- گزینه «۳»

(فاطمه شومیری)

پس از این‌که انسان اصل واقعیت مستقل از ذهن را پذیرفت، به مظاهر گوناگون این واقعیت در جهان بی‌می‌برد و با «هر واقعیتی که روبه‌رو می‌شود، وجود آن را تصدیق می‌کند» و قضایایی با محمول یکسان و موضوعات گوناگون می‌سازد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت‌مشاء، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۲۲۲- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

در پرتو اصل سنخیت نظام جهان انتظام می‌یابد و در اندیشه ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید و هیچ جزئی امکان ندارد در جای جزء دیگری قرار بگیرد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت‌مشاء، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۲۲۳- گزینه «۲»

(سیدمهدی یواری)

در برهان فارابی از اصل تقدم علت بر معلول استفاده شده است. این اصل بیان می‌کند که علت بر معلول خود تقدم وجودی دارد و معلول در مرحله و مرتبه بعد از علت قرار گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حرارت از علت‌های جوش آمدن آب است اما از علت‌های دیگری هم می‌توان نام برد؛ مثلاً اکسیژن و فعالیت‌های یک انسان که برای این امر لازم است.

گزینه «۳»: فارابی در برهان خود از وجوب علی استفاده نمی‌کند.

گزینه «۴»: هیچ‌گاه وجود علت قائم به معلول نیست.

(فلسفه سال چهارم، کلمت‌مشاء، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۲۲۴- گزینه «۲»

(قارچ از کشور ۹۵)

از دیدگاه بوعلی سینا علوم طبیعی نیز مانند مابعدالطبیعه یک جنبه درونی و سری دارند و شیخ در بسیاری از آثار خود، کشف یک نکته علمی را کشف سری می‌داند که خود اسرار دیگری را در پی دارد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت‌مشاء، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۲۲۵- گزینه «۴»

(فاطمه شومیری)

همه موارد مطرح شده دلایلی بر ایجاد نظام فلسفی خاص در عالم اسلام است اما در گزینه «۴» علاقه‌مندی مسلمانان به حکمت تنها به یک دلیل نسبت داده شده است، در حالی‌که دلایل دیگر هم در این مورد وجود دارد.

(فلسفه سال چهارم، کلیات، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۲۲۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

وقتی از واقعیت یک موجود سخن می‌گوییم، یک قضیه دوجزئی داریم که موضوع آن ماهیت و محمول آن وجود است، مانند: ستاره (چیستی) هست (هستی).

(فلسفه سال چهارم، کلمت‌مشاء، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۲۲۷- گزینه «۴»

(موسی اکبری)

فلسفه ابتدا در این اصول کلی و ضروری تحقیق می‌کند و پس از کسب اطمینان از صحت آن‌ها، در پژوهش‌های علوم تجربی آن‌ها را به خدمت می‌گیرد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت‌مشاء، صفحه ۵)

۲۲۸- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۶)
بسیاری از فیلسوفان از جمله ارسطو و به تبع آن ابن سینا کل ممکنات و جهان هستی را قدیم دانسته‌اند؛ زیرا اگر حادث باشند، یعنی در زمان مشخصی خلق شده‌اند که باز هم نقضی بر ذات خداوند وارد می‌شود. طراح محترم با این استدلال کلیه ممکنات را قدیم دانسته و بعضی قدیم‌ها را ممکن و بعضی دیگر را غیرممکن (خدا) و رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار کرده است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۲۲۹- گزینه «۴»

(موسی اکبری)
فارابی معتقد است که افراد بشر برای بقا و دستیابی به برترین کمالات انسانی خویش نیازهایی دارند که به تنهایی از عهده تدارک آن‌ها بر نمی‌آیند؛ در واقع تأمین نیازهای آن‌ها در گرو تشکیل جامعه‌ای است که هر یک از اعضای آن عهده‌دار برطرف کردن بخشی از این نیازها گردد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۶۰)

۲۳۰- گزینه «۱»

(فاطمه شومیری)
از نظر فلسفه جدید غرب، اصل علیت یک اصل غیرعقلی و غیرتجربی است و نمی‌توان رابطه علیت را در پدیده‌ها مشاهده کرد، بلکه یک رابطه جعلی و ساختگی است که بر اثر عادت ذهنی به توالی و تعاقب دو حادثه به وجود می‌آید.

(فلسفه سال چهارم، کلماتی معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۲۳۱- گزینه «۳»

(عمیر مهرئی)
مجسمه و انسان (خالق مجسمه) هر دو از مصادیق ممکن‌الوجود هستند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۴)

۲۳۲- گزینه «۳»

(عاطفه رباه صالحی)
شیخ اشراق، حکیم واقعی را کسی می‌داند که «دانش و بینش» را با هم آمیخته است. او افلاطون را «امام‌الحکمه» و پیشوای حکمای اشراق می‌داند و در کتاب حکمة‌الاشراق از زرتشت با عنوان «حکیم فاضل» نام برده و خود را زنده کننده حکمت ایران باستان معرفی کرده است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه‌های ۸۸ و ۹۰)

۲۳۳- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۵)
تمام زوایای جهان را حقیقتی یگانه و مشترک (یعنی وجود) پر می‌کند. اشتراک معنوی وجود و اثبات این امر که آن‌چه در خارج اصالت دارد وجود است نه ماهیت، این نتیجه را دربر دارد که اشیاء با آنکه از حیث خواص و آثار مختلف‌اند، همه از آن جهت که موجودند یک حقیقت‌اند. این حقیقت همان اصل هستی اشیاست و اشیاء و موجودات مختلف در هستی با هم وحدت دارند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه ۱۲۲)

۲۳۴- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)
منظور از اصالت، عینیت و واقعیت اشیا است و طبق دیدگاه اصالت وجودی، عینیت و واقعیت اشیا ناشی از وجود آن‌ها است و ماهیت، امری اعتباری و محصول ذهن است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

۲۳۵- گزینه «۴»

(نرا یاری)
فیلسوف می‌خواهد جهان را فهم کند و با استدلال و تعقل به حقیقت هستی متصل شود، اما عارف به عقل و استدلال پایبند نیست و می‌خواهد با عشق و جذبویبت به حقیقت هستی متصل شود.

(فلسفه سال چهارم، پیرایان‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۲۳۶- گزینه «۲»

(فرهناز فان‌ممدی)
اگر علم ما به صورت‌های علمی با واسطه باشد، «تسلسل باطل» لازم می‌آید و نتیجه آن «عدم شناخت و آگاهی» است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۷)

۲۳۷- گزینه «۳»

(اله فضری)
در سفر من‌الخلق الی‌الحق، سالک می‌کوشد تا به ذات حق واصل شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به کمک خود حق به سیر در کمالات او می‌پردازد.

گزینه «۲»: مربوط به سلوک عقلی است، نه عرفانی.

گزینه «۴»: بازگشت سالک به میان خلق به منزله دور شدن از ذات حق نیست.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۲۳۸- گزینه «۱»

(اله فضری)
نفس انسان به علم حضوری مشاهده می‌کند که نفس وجود دهنده به امور نفسانی است و اگر توجه نفس لحظه‌ای از این امور منقطع شود، هیچ‌یک از این‌ها در درون نفس باقی نخواهند ماند.

(فلسفه سال چهارم، کلماتی معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۳۹- گزینه «۱»

(نرا یاری)
از نظر ملاصدرا، عقل و دین حقیقت واحدی هستند و از یک منبع ازلی یعنی ذات احدیت سرچشمه گرفته‌اند و عقل و دین با هم سازگارند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۲۴۰- گزینه «۱»

(موسی اکبری)
ابن سینا نتوانست حکمت مشرقی را بنیان‌گذاری کند، اما اشارات او در جهان اسلام تأثیراتی به‌سزا به‌جا نهاد و این‌گونه بود که یک قرن و نیم پس از او شیخ شهاب‌الدین سهروردی حکمت اشراق را بنیان نهاد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)